

Omakoti

SALO » NUMERO 3/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Kesätunnelmaa terassilla

Talovanhuksen peruskorjauksen
kustannukset voivat yllättää

6

Uusikin rakentamislaki asettaa
rajoituksia piharakennuksille

20

RENNOSTI PALVELEVA RAUTAKAUPPA

Rautanet Koski

Hongistontie 3, Koski TI
Puh. 02 484 920

ma – pe ..... 6.30 – 16.30

la ..... 9.00 – 14.00

su ..... suljettu

Rautanet Suomusjärvi

Kitulanramppi 2, Suomusjärvi
Puh. 02 484 0620

ma – pe ..... 7.00 – 17.00

la ..... 9.00 – 14.00

su ..... suljettu

Rautanet Salo (yritysmyynti)

Satamakatu 40, Salo
Puh. 040 670 9065

ma – pe ..... 7.00 – 15.00

la – su ..... suljettu

www.rautanetkoski.fi

Valitse luotettava ja vaivaton kaukolämpö

Ihan näiltä nurkilta löytyy ympäristöä vaalivaa ja huoletonta kaukolämpöä, joka lämmittää jo 15 000 salolaisen kotia.

Lämpöä riittää jaettavaksi myös sinun kotiisi.

Salon
Kaukolämpö

Kaukolämpöön liittyminen on helppoa. Tutustu ja ota yhteyttä, niin kerromme lisää!

salonkaukolampo.fi/liittyminen

KLIININEN RAVINTOVALMISTE SOUVENAID VARHAISEN ALZHEIMERINTAUDIN RAVITSEMUSHOITOON.

NUTRICIA Souvenaid®
Makuina mansikka, vanilja ja kahvi.

Nutricia Souvenaid

69⁹⁰

24x125 ml (2,91€/kpl)

x 24

TILATA VOI MYÖS
WWW.SALONVERKKOAPTEEKKI.FI
JA NOUTAA APTEEKIN YHTEYDESSÄ OLEVASTA NOUTOLOKERIKOSTAMME 24/7.

HALIKON APTEEKKI

Prismantie 2, 24800 Halikko
Avoinna ark 8-20, la 9-18, su 11-17
puh. 02 737 1502

MEILTÄ
SAAT
BONUSTA
s-kanavalla

Saat S-Etukortilla Bonusta apteekkimyymälässä maksetuista tuotteista tai palveluista. Bonus ei kerry resepti- tai itsehoitolääkkeistä.

VÄRIÄ JA VEHREYTTÄ PIHALLESI - Tervetuloa SALON HANKKIJALLE!

Seuraa meitä Facebookissa ja Instagramissa:

[hankkijasalo](https://www.facebook.com/hankkijasalo)

[@hankkijasalo](https://www.instagram.com/hankkijasalo)

Hankkija

HANKKIJA SALO ÖRNINKATU 16
PUH. 010 76 83554 (mpm/pvm)

VIRTASEN KAUTTA KESÄÄN

AIRISTO SOHVA

Väri: harmaa

799,-

KATA KEINU

Katto 339,-

449,-

PARI-TAPIO

329,-

TERASSI SETTI (290,-)

199,-

TERASSIMATTO 160x230

69,-

TARJOUS

2900,-

MAKSAA VOI MYÖS MYÖS JOUSTAVALLA RAHOITUKSELLA
TOIMITAMME YLI 400€ KAUPAT RAHTIVAPAASTI

SOMERO
Knuutilantie 1
02 722 1277

KALUSTETALO

VIRTANEN
ARVOKKAIISIIN HETKIIN

FORSSA
Aleksinkatu 1
03 435 6570

AVOINNA Arkisin klo 10-18, lauantaisin klo 10-14

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen
Nro 1/2025 vko 2
Nro 2/2025 vko 19
Nro 3/2025 vko 26
Nro 4/2025 vko 37
Nro 5/2025 vko 45

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 14 000 kpl
Pientalot Salon ja Someron taajamissa.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuvat
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Vanhan talon remontti
- 10 Maa-ainekset pihaan
- 13 Lakipalsta
- 14 Terassitunnelmaa päivin ja illoin
- 17 Omakotitalon kesähuolto
- 20 Piharakennukset huviksi ja hyödyksi
- 22 Kodin esteettömyys
- 24 Yhdistykset harrastamisen puitteena
- 26 Ajanviete
- 27 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kesälomalla omassa kodissa

Kesän koittaessa – ja varsinkin kesäloman aikana – jokainen omakotitalo muuntuu kuin huvilaksi.

Sängystä ei tarvitse nousta tarkalla kellonlyömällä, ja vaikka tarvitsisikin, sen tekee mieluummin, kun voi herätä ympäröivään vihreyteen ja linnunlauluun. Lämpimät säät innostavat myös tekemään kotona ja pihalla asioita aivan toisin kuin muina vuodenaikoina, olipa kyseessä sitten huvi vai hyöty.

Kesällä monet asiat, mitä omakotiasuja on tehnyt kotinsa hyväksi, osoittavatkin arvonsa. Vaivannäkö pihalla ja kasvi-maalla palkitsee, kun kukat ovat parhaassa loistossaan ja tuoreita mansikoita voi käydä poimimassa sitä mukaa kun ne kypsyvät. Panostus terassialueelle antaa mahdollisuuden viettää kesäiltoja rattoisasti läheisten kanssa grillaten tai vain oleskellen.

Silloin jos koskaan kannattaakin vaikka syödä aamiainen vähän rauhallisemmin, ottaa aikaa kiireettömiin hetkiin – ja elää jokainen päivä edes hieman kuin olisi lomamatkalla.

Aurinkoisin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

MAINOSTAJA, varaa näkyvyytesi Omakotilehtiin verkkokaupasta.

https://mediapotentia.mediani.fi

MEDIANI WWW.MEDIANI.FI Omakoti

MEILTÄ VAIHTOLAVAT EDULLISESTI

risu-, rakennus-, remontti- ja siivousjätteille nopealla aikataululla

Ympäristömme parhaaksi

Salon Hyötykäyttö Oy

salon.hyotykaytto@salonhyotykaytto.fi

02 727 3500

sfik oy

» LYHYESTI

Kesämökeillä on käynnissä huussihypetys

Biolan selvitti kyselyllä millaisia asioita mökkiläiset arvostavat ja mietitäänkö mökkeilyä koskevissa valinnoissa ympäristöystävällisyyttä. Kyselyssä ilmeni, että vesivessaa ei vanhoille mökeille haikailla, mutta osa ulkokuusseista vaatii päivitystä, että ne täyttäisivät lain vaatimukset.

Nykyaikaisen huussi lisäksi mökkeilijöiden toivelistan kärkeen nousi biojätteen kompostointimahdollisuus – jopa oman rannan ja mökin sähköistuksen edelle. Peräti 87 prosenttia vastaajista pitää tärkeänä, että mökillä voi kompostoida biojätteet. Kompostointimahdollisuus koetaan lähes yhtä tärkeäksi niin omistus- kuin vuokramökeilläkin.

– Mökeillä kompostoidaan aktiivisemmin kuin kotioiloissa ja se on hyvin ymmärrettävää, koska harvalla mökillä on biojätteen erilliskeräys. Biojätettä kertyy päivittäin ja roska-astiassa se alkaa haista. Lähes kaikki vastaajat ovat samaa mieltä siitä, että kompostoimalla pääsee helposti eroon keittiön biojätteestä, säästää jätehuoltokuluissa ja sivutuotteena saa ilmaista multaa mökkipuutarhaan. Kompostointi on ehdottomasti myös mökkiläisen ekoteko, Biolanin tuotekehitysjohtaja **Hannamaija Fontell** innostuu.

Kyselyn mukaan yhdeksän kymmenestä mökkeilijästä pitää ekologisuutta tärkeänä perusteena mökkeilyä koskevissa valinnoissa. Vastaajien nimeämistä ekologisista valinnoista omalla mökillä yleisimpiä ovat kompostointi ja kuivakäymälä. Myös esimerkiksi kantovesi ja aurinkosähkö mainittiin tekoina, joilla oman mökkeilyn ekologisuutta on edistetty.

Joka neljänneltä mökiltä löytyy laiton huussi

Monesti uusille mökeille rakennetaan vesivesi, mutta vanhemmilla mökeillä asioidaan pääasiassa ulkokuusseissa. Osalla mökeistä on sekä ulko- että sisävesi, mutta sisävesiä saateen käyttää vain talvi- ja yöaikaan. Kyselyn mukaan peräti 88 prosentilla mökeistä pääasiallinen käymälä on huussissa.

– Yllättävää on, että joka neljänneltä mökiltä löytyy ulkokuussi, jota ei vielä ole päivitetty nykyaikaan. Se tarkoittaa, että huussissa ei ole erillistä käymälälaitetta, vaan pelkkä reikä istuimessa. Tällainen huussi on paitsi todella ikävä käyttää, niin myös laiton, Biolanin Hannamaija Fontell muistuttaa.

Käymäläjätteen käsittelyä säätelee jätelaki, ja sen mukaan huussista ei saa päätyä jätöksiä tai nesteitä maaperään. Siksi perinteinen huussi, jossa on vain istuinreikä ja jätöksille avoin tila,

on kielletty. Myöskään pohjasta rei'itetty saavi ei täytä nykynormeja.

– Mökkeilijät ovat jo selvästi havahtuneet huussiongelmaan. Vastaajista 85 prosenttia pitää tärkeänä, että ulkokuusseissa on nykyaikainen kuivakäymälä, ja 72 prosenttia harkitsee parhaillaan käymäläremonttia. Suurin osa aikoo kunnostaa nimenomaan huussin nykyiseen eikä haikaile vessatoimintoja sisälle mökkiin, Fontell avaa tuloksia.

Ulkokuussin käyttömukavuus nousee huomattavasti, kun käymälä uudistetaan. Nykyaikaiset kuivakäymälät ovat helppokäyttöisiä ja hajuttomia.

– Vaivattomin käymälälaitte huussiin on kompostoiva käymälä, jonka säiliö on lämpöeristetty. Eristys takaa sen, että tyhjennysvaiheessa jätökset ovat kompostoituneet multamaiseksi ja hajuttomaksi kompostiksi. Lämpöeristyksen ansiosta käymälässä voi kompostoida myös keittiön biojätteet, Fontell vinkkaa.

Kuivakäymälä ulkokuusseen on yleensä myös edullisin ratkaisu. Vanhaan mökkiin vesivessan rakentaminen on usein työlästä ja vessan jätevesien käsittely vaatii omat järjestelmänsä. Kuivakäymälä sen sijaan ei tarvitse vettä ja kompostoitu käymäläjäte on hyvää maanparannusainetta mökkipuutarhaan.

Biolan Oy

Mökkiläisten keski-ikä nousee – palveluntarve tuo työtä maaseudulle

Omakotiliitto tiedotti maaliskuussa Vapaa-ajan asukkaiden liiton VAAL ry:n tekemästä laajasta tutkimuksesta, johon vastasi 1 133 mökkeilijää. Tutkimuksesta ilmeni, että mökillä olo ja etätyön tekeminen mökillä ovat vähentyneet parin viime vuoden aikana. Samalla mökin omistajien keski-ikä on noussut. Aikaisempi vastaava tutkimus tehtiin tosin vuonna 2022, jolloin koronan vuoksi mökeillä vietettiin erityisen paljon aikaa.

Mökin omistaneiden keski-ikä oli tutkimuksessa 66 vuotta (mediaani 68 vuotta). Vaikka ikää tulee lisää, ei mökeistä hevillä luovuta: Mökin myymistä harkitsi ikääntymisen vuoksi vain neljäsosa vastaajista. Yli 70 prosenttia ikääntyneistä vastaajista aikoi jättää mökin perinnöksi jälkipolville. 44 prosenttia oli remontoinut mökkiä esteettömäksi ja vajaa 40 prosenttia oli turvautunut esimerkiksi mökkitalkkareihin.

Ikääntyvät mökkiläiset tuovatkin mökkeuseuduille palveluntarvetta ja siten töitä maaseudulle. Mökkeilijät käyttävät mielellään myös muita lähiseudun palveluita, etenkin ravintoloita, kahviloita, päivittäistavarakauppoja ja rautakauppoja.

Etätöitä tehdään mökeiltä aiempaa vähemmän

Valtaosalle mökkeilijöistä mökki on etenkin rauhoittumisen paikka. 84 prosenttia vastaajista ei ollut edes harkinnut muuttavansa mökkiä pysyväksi asunnoksi, ja vain neljäsosa vastaajista oli tehnyt etätöitä mökiltä. Etätyön tekeminen oli vähentynyt edellisestä tutkimuksesta.

Tärkeintä mökillä oli luonto sekä ympäristön puhtaus, veden läheisyys ja rauha. Isoa osaa mökkiympäristöjä uhkaa kuitenkin muutos, mikä tuo huolta mökin omistajille.

Lähes viidesosa kyselyyn vastaajista ilmoitti, että mökin ympäristöön on suunnitteilla häiriöitä esimerkiksi tuulivoimalan, kaivoksen tai murskaamon suunnitelmien myötä.

Jopa 60 prosenttia vastaajista voisi maksaa kuntaveroa myös mökkikuntaansa, mikäli se olisi mahdollista eikä nostaisi kokonaisveroastetta. Mökkikunnan hallintoon voisi osallistua jollakin tavalla 14 prosenttia mökkiläisistä. Jätevesiasetuksen määräykset ovat pääosin kunnossa mökeillä, käy ilmi tutkimuksesta.

Tiedon tarjoamisessa ei ole paikallislehtien voittanutta, sillä kolmasosa vastanneista sai mielestään parhaiten tietoa mökkipaikkakunnan asioista paikallislehdestä. Sometta parhaiten tietoa löysi 27 prosenttia ja kunnan tiedotteista 26 prosenttia. Myös Vapaa-ajanasukasyhdistyksen tiedotus koettiin tärkeäksi.

Kysely: Kymmenen astetta ulkona saa grillin kuumaksi – vain reilu 10 prosenttia odottaa juhannukseen

Keittiö- ja grillaustuotteita valmistava suomalainen Fredman selvitti maaliskuisessa kyselyssään suomalaisten grillaustapoja. Vastaajista liki puolet kertoi grillaavansa mieluiten makkaraa, kun taas esimerkiksi tofua ja seitania suosi vielä vain harva.

Suomalaisista liki joka neljäs aloittaa grillikauden heti, kun mittari näyttää yli kymmentä astetta. Reilu kymmenes on sitä mieltä, että grilli kaivetaan esiin, heti kun lumet ovat sulaneet. Toinen kymmenes suomalaisista grillaaa ympäri vuoden. Miehet ja naiset ovat kutakuinkin yhtä innokkaita grillaajia. Miehistä sitä harrastaa 52 prosenttia ja naisista 48 prosenttia.

– Grillikauden startti on nyt käsillä valtaosalla suomalaisista. Grilliherkkuja halutaan valmistaa mahdollisimman monta kuukautta. Juhannukseen grillin korkkaamista odottaa-kin vain 13 prosenttia vastaajista, Fredmanin viestintä- ja vastuullisuusjohtaja **Sara Hokkanen** avaa kyselyn tuloksia.

Grillimalleista ehdoton ykkössuosikki on kaasugrilli. Puolet suomalaisista grillaaa kaasulla, 35 prosenttia hiiligrillillä ja 24 prosent-

tia sähkögrillillä. Hybridigrillillä ei kyselyn mukaan grillaa juuri kukaan.

Joka viides pitää grillausta hankalana

Viidennes grillaajista kokee, ettei lopputuloksesta ole takeita ja, että grillaus tuntuu vaikealta. Valtaosa (78 %) suomalaisista sen sijaan uskoo omiin grillaustaitoihinsa ja luottaa hyvään lopputulokseen. Uusia ideoita grillaukseen kaipaa joka toinen suomalaisista. He kokevat, että grillissä valmistuu samoja ruokia kuin aina ennen.

– Kannattaa rohkeasti kokeilla uutta. Esimerkiksi grillattu halloumisalaatti ja grillattu perunasalaatti ovat kokeilun arvoisia, sivuitamme löytyviä pääsiäisviikonloppuun sopivia reseptejä. Kuten myös grillattu munakoiso ja feta, vaikka kyselyn mukaan moni munakoisoa karsastaakin, Hokkanen sanoo.

Parsa ja kesäkurpitsa jakavat kansaa

Kasviksia grillataan nyt entistä enemmän. Peräti 68 prosenttia on lisännyt kasviksia grilliin. Suosituin kasvis oli maissi. Parsa ja kesäkurpitsa jakoivat kansaa. Valtaosa pitää niistä, mutta kolmannes ei missään tapauksessa näitä grilliin laittaisi.

– Olivatpa omat suosikit sitten mitä hyvänsä, 82 prosenttia vastaajista sanoo, että grilliruoka on parempaa kuin uuniruoka. Liki sama määrä suomalaisista kokee, ettei ole kesää ilman grillausta, Hokkanen sanoo.

Foliosta apua puhdistukseen

Joka viides grillaaja kokee grillin puhdistuksen hankalaksi, vaikka muuten grillaamisesta pitääkin.

– Yli puolet suomalaisista käyttää säännöllisesti tai ainakin melko usein grillausapuna foliota tai alumiinialustoja. Grillin rasvakaukalo kannattaa vuorata paksulla foliolla niin grillin puhtaana pitäminen käy näppärästi, Hokkanen vinkkaa.

Suomalaisten grillaustapoihin liittyvät tiedot ovat Fredman Groupin maaliskuussa 2025 teettämästä kyselytutkimuksesta. Tutkimusyhtiö Bilendin toteuttamaan kyselytutkimukseen vastasi yhteensä 1000 suomalaista.

Punainen hirsitupa on monen rakentajan unelma. Idylli vaatii ylläpitäjältään paljon työtä, rahaa ja taitoja, mutta ponnistusten vastineeksi saa aina jotakin ainutkertaista.

Teksti: Ulla Sirén

Ikuisesti sinun

Vanha omakotitalo on parhaimmillaan pitkäaikainen kumppani, joka vaatii jatkuvasti omistajaltaan jotakin lisää, ja harvoin tulee täydelliseksi tai ainakaan pysyy sellaisena pitkään.

Vanhan talon kaupallinen arvo on karuimmassa tapauksessa voinut vuosien saatossa kutistua jo niin ole-mattomiin, että purkaminen osoit-tautuu parhaaksi tavaksi päästä siitä eroon.

Silti hämmästyttävän moni suoma-lainen haluaa uhmata varoituksia ja jatkaa elämää sukutilan, mummolan, lapsuudenkodin tai pitkän etsimi-sen jälkeen löydetyn talovanhuksen kanssa. Sellainenhan ei koskaan ole pelkästään talo, vaan myös elämän-tapa ja ainutkertainen tarina.

Kun puhutaan vanhoista taloista, voidaan yhtä hyvin tarkoittaa 50- tai 200-vuotiaasta rakennusta. Remontti-

neuvoja **Timo Jokela** Peruskorjaami-sen ja Rakentamisen Kehittämiskes-kuksesta (PRKK) antaa vanhalle ta-lolle kaksi erilaista määritelmää.

Ensimmäinen raja on historialli-nen, ja se kulkee suomalaisittain so-tavuosissa. Museovirasto määrittelee kulttuurihistoriallisesti vanhoiksi ra-kennuksiksi ne, jotka on rakennettu ennen vuosia 1939–1945. Sota-ajan jälkeen historiallinen arvo on vähäi-sempää.

Toinen raja perustuu talon raken-teiden ja tekniikan kestävyyteen, ja sen määrittää väistämättä eteen tule-va remointitarve.

– Talon peruskorjausaika alkaa vii-

meistään 30–40 vuoden kuluessa, jo-ten kyllä 40-vuotias omakotitalo on jo rakennusteknisesti vanha, Jokela sanoo.

Ei siis tarvitse odottaa niin kau-an, että talosta tulee horjuva vanhus. Kun isot remontit ovat edessä, voi hy-vällä omallatunnolla sanoa omista-vansa vanhan talon.

Kustannusarvio asiantuntijan tuella

Vanhan talon peruskorjauksen kus-tannusarvion laatiminen on vaike-ampi tehtävä kuin uudisrakennuk-sen talousarvio. Vanhaa korjattaes-

sa muuttujia on enemmän, koska pi-tää laskea mukaan purkamiskustan-nukset ja rakenteissa mahdollisesti piileksivät yllätykset. Sitä paitsi kaik-ki suoraviivaisimmat ratkaisut, jotka voi valita uuteen rakennukseen, eivät aina toimi vanhassa.

Kun tehdään laaja peruskorjaus, on syytä hyväksyä, että remontin kustan-nukset ylittävät helposti talon myyn-tiarvon. Alle 200 000 euroa maksanut talovanhus voi helposti nielaista 300 000 euroa korjauskustannuksia, jos halutaan saavuttaa nykyinen vaati-mustaso ja asumismukavuus.

– On jokaisen oma arvovalinta, mistä haluaa maksaa ja mitä tehdä

Ulla Sirén

1830-luvulla rakennetun hirsitalon ullakon seinää on paikattu lahosta kohdasta terveillä vanhan hirren pätkillä. Lujia puuosia voi hyvin käyttää toisenkin vuosisadan.

kodilleen, mutta on hyvä ymmärtää, että rahojaan ei saa myymälä koskaan takaisin, ja talovanhus tulee vaatimaan vähintään viisinumeroisia sijoituksia myöhemmin, Timo Jokela muistuttaa.

Hän toteaa, että vielä muutama vuosikymmen sitten tukien ja avustusten saaminen vanhan talon peruskorjaukseen oli huomattavasti helpompaa kuin nykyään. Iäkkäiden ja vammaisten ihmisten on edelleen mahdollista saada ARA:n myöntämää korjausavustusta, jonka hakuperusteena on kotona elämisen helpottaminen tai mahdollistaminen. Museovirastolta ja Elykeskuksilta voi hakea tukea suojeltujen tai rakennushistoriallisesti erityisen arvokkaiden kohteiden peruskorjauksiin, mutta muuten tukea myöntäviä tahoja on niukasti.

– Melko hyvä peruskorjauksen hinta-arvio voisi olla 1000–1500 euroa neliöltä, eli sadan neliön talon korjaus maksaisi 100 000 euroa. Silloin voidaan puhua vielä kohtuulli-

sista kustannuksista, Jokela sanoo.

Hän muistuttaa, että kun vesikatto uusitaan, sen hinnaksi tulee 20 000 euroa tai enemmän, lämmitysjärjestelmän uusimisesta voi varautua maksamaan 40 000 tai enemmän, keittiöstä vähintään 15 000 ja kylpyhuoneesta 20 000 euroa. Puhutaan siis isoista rahoista.

Jokela painottaa, että kustannusarvion laskemisessa pitäisi ehdottomasti käyttää ammattilaista apuna aivan samoin, kuin kaikissa muissakin remontin vaiheissa. Ammattilaisen palkkaan menevät rahat kuittaantuvat yleensä sillä, että kokonaisuus pysyy ennakoituna ja hallittavana.

Aloitus alta ja päältä

Vanha talo on kuin rakas ystävä – sitä haluaa suojella ja siitä haluaa tehdä kauniin. Silti ei yleensä kannata ensimmäisenä rynnätä toteuttamaan sinne unelmien keittiötä – tärkeintä on varmistaa, että >>

Halikon kouru ja tikas Oy

Luota Paikalliseen

- Kattoturvatuotteet
- Sadevesijärjestelmät
- Kattoremontit
- Rakennuspeltityöt
- Kattojen pesut ja käsittelyt

Parhaat asennusajat varataan nyt!

ORIMA®

Pyydä tarjous! Puh. 044 297 4444

www.halikonkourujatikas.fi

. KOTIMAINEN . EKOLOGINEN . KUSTANNUSTEHOKAS . NOPEA TOIMITUS .

CORAKEITTIOT.FI

Aika uusia keittiö

SUUNNITTELUSTA TOTEUTUKSEEN!

INSPIRAATIOTA KÄYTÄNNÖLLISIIN SÄILYTYSRATKAISUIHIN

CORA

KEITTIÖT

SALITUNKATU 6, SALO

myynti@corakeittiot.fi

p. 0400 280 754

**KAIKENLAISET
RAKENNUSTYÖT**

RAKENNUSTYÖ
KONTIO OY

Ville Kontio
p. 040 412 1909
ville@rakennustyokontio.fi

Puh. 045 112 5452

- sähkötyöt kotitalouksiin, teollisuuteen ja maatalouteen
- ilmalämpöpumppujen myynti ja asennus

arto@kiskonsahkotyo.fi • kiskonsahkotyo.fi

Peruskorjaaja,
vältä arviointivirheet

1. Aloita kuntotarkastuksesta. Älä edes osta taloa, jos sitä ei kannata korjata.
2. Laadi talousarvio asiantuntijan avulla. Selvitä, voitko saada jostakin taloudellista tukea.
3. Valitse urakoitsija vertaamalla aikaisempaa kokemusta ja toteutuneita urakoita.
4. Varmista, että urakkasopimukseen on kirjattu kaikki tarpeellinen.
5. Huolehdi, että työn edistymistä valvotaan asianmukaisesti.
6. Maksa lasku vasta, kun työn tulos on kunnolla tarkastettu ja valitsemasi valvojan hyväksymä.

Freepik

Pixabay

Ikkunat, ovet, eristys, vesikatto, lämmitysjärjestelmä, ilmastointi, vesi- ja viemärinti, sähkö... Vanhaan taloon pitää yleensä uusia kaikki mahdollinen, mutta ei kaikkea yhtä aikaa. Vanhat osat, kuten ikkunat, voivat palvella jonkin aikaa, vaikka niiden lämmöneristys ei olisi täydellinen.

runko on käyttökelpoinen ja suojassa sekä alta että päältä, kuten Timo Jokela muistuttaa.

Toisin sanoen remointi aloitetaan vesikatosta ja alapohjasta, jotta varmistetaan, että taloon ei pääse mitään kautta kosteutta. Kun runko on kunnolla suojassa, on aika edetä remontin muihin osiin.

Järjestykseen vaikuttaa ensinnäkin se, missä kunnossa vanhat rakenteet ovat ja miten vanha tekniikka vielä palvelee, ja toiseksi omistajien asumistarve. Jos pitää asua talossa remontin aikana tai päästä muuttamaan sinne nopeasti, on luonnollisesti kunnostettava ensin arkielämän kannalta välttämättömimmät osat.

Perinnerakentajien perusohje on, että talossa kannattaa asua jonkin aikaa, ennen kuin tekee remontin loppuun. Esimerkiksi ikkunat voivat palvella vielä hetken, jos ne ovat palvelleet edellisiäkin asujia. Samoin jos keittiökaapit ja tiskipöytä ovat käyttökelpoiset, niitä voi käyttää. Kaiken ei tarvitse olla välittömästi upeaa ja viimeisteltyä; on vain hyvä antaa itselleen ja talolle aikaa sopeutua yhteen ja miettiä, miten lopulta löytyy toimivin ratkaisu ja käyttökelpoisin lopputulos.

Tarkastus, tarkastus ja tarkastus

Peruskorjauksen alkuna ennen minikäänlaiseen remointiin ryhtymistä on aina kuntotarkastus.

– Lähtökohtana on aina talon kunnan selvittäminen asiantuntijan avulla. Se on tärkeää, jotta mitään korjattavia kohtia ei jää huomaamatta, ja jotta saadaan selvil-

le se lähtötaso, josta suunnittelu aloitetaan, Timo Jokela neuvo.

Vanhoissa rakennuksissa on väistämättä erilaisia kulumajälkiä ja pitkän iän tuomia heikkouksia. 1900-luvun alkupuolelta ja sitä aikaisemmalta ajalta säilyneet rakennukset on yleensä alun perin tehty huolellisesti ja rungoltaan lujiksi. Muuten ne eivät olisi kestäneet vuosisataa tai paria.

Valitettavasti samaa ei voi sanoa myöhemminä vuosikymmeninä tehdyistä remonteista, joista saattaa koitua peruskorjaajalle ylimääräistä huolta ja kuluja.

– Satavuotias talo on peruskorjattu yleensä vähintään kaksi tai kolme kertaa jo aikaisemmin. Niissä on käytetty kunkin aikakauden materiaaleja ja tekniikkaa, jotka ovat osoittautuneet myöhemmin sopimattomiksi ja jopa pilanneet monia taloja, Jokela huomauttaa.

Esimerkiksi asbestia sisältävien eristeiden purku on hankala operaatio, joka täytyy tehdä asiantuntijavoimin. Juuri sen kaltaisiin ikäviin yllätyksiin voi valmistautua parhaiten käyttämällä ammattitaitoista kuntotarkastajaa.

Peruskorjausurakkaa on valvottava kuten mitä tahansa rakennustyömaata. Tarkastuksia on siis tehtävä säännöllisesti remontin edetessä – ja erityisen tärkeä on lopputarkastus ennen laskun maksamista.

– Suosittelen kaikissa tapauksissa asiantuntijan neuvoja. Urakoitsijaa valitessa kannattaa ottaa tarkasti selvää aikaisemmista meriiteistä. Vanhan talon kanssa tieto ja kokemus ovat ehdottoman tärkeitä, mutta on myös tärkeää osata kirjata kaikki tarvittavat asiat urakkasopimukseen, Jokela neuvo.

Miksi sitä edes tehdään?

Vanhan talon remontointi kannattaa taloudellisesti harvoin, sanoo kokenut remonttineuvoja **Timo Joke-la**. Silti suomalaiset asuvat mielellään taloissa, jotka ovat olleet lapsuudenkoteja tai mummoloita. Remonttoimme innokkaasti 1900-luvun alkupuolen sekä jälleenrakennuskauden koteja, ja 1800-luvulla rakennettu asumiskuntoinen talo on monen mielestä todellinen aarre.

Mutta miksi edes ryhtyä sellaiseen vaivaan, kun lu-
vassa on loputon työmaa ja kyltymätön rahasyöppö?

Vastaus löytyy esimerkiksi siitä, millainen mielipa-
han aalto nousee joka kerta, kun kylämaisemasta ka-
toaa jokin vanha rakennus tai rakennusryhmä, tai kun
tietyn aikakauden kaupunkilähiötä aletaan kovakou-
raisesti uudistaa. Tutut rakennukset ovat yksinker-
taisesti liian kiinteä osa mielenmaisemaa, jotta niistä
pystyisi kevyesti luopumaan.

Vanha talo on yksilöllinen ja korvaamaton, on se sit-
ten rintamamiestalo tai Terijoelta tuotu pitsihuvila.
Sillä on oma henki ja yksilöllinen tarina, johon uudet
omistajat liittyvät oman lukunsa.

Siihen houkutukseen lankeaa yhä uusia puurtajia,
ja vanhan rakennuskantamme säilymisen kannalta
se on onnellista. Eurooppalaisesta näkökulmasta kat-
sottuna meikäläinen rakennuskanta on varsin nuorta,
joten olemassa olevia kerrostumia kannattaa ehdot-
tomasti arvostaa ja pitää näyttävästi esillä. Korjaa-
malla eri aikakausien koteja asuttaviksi säilytämme
oman kulttuurihistoriamme kerroksia tavalla, johon
mitkään julkiset varat ja mahdollisuudet eivät kos-
kaan riittäisi. ■

Kun tarvitset vaihtolavaa

Lavapalvelu.com
www.lavapalvelu.com
puh. 0400 123 800 • lavatilaus@gmail.com

PROELMAN OY

Salo

- sähköalan työt
- sähkösuunnittelu
- valaistussuunnittelu

Juha Halava 045 137 9987
www.proelman.fi

Valmistamme ovet ja ikkunat mittatilaustyönä
asuin- ja tuotantorakennuksiin.

Myös vanhan malliset ikkunat ja ovet.
Portaat. Rahtihöyläys.

PUUTYÖLIKE LINTUAHOT KY

Petri 050 562 4097 - Teemu 044 331 0886
www.lintuahot.fi petri@lintuahot.fi

Paras TAPETTIKAUPPA

SALON
SISUSTUS & TAPETTI

Myllyojankatu 2A, 24100 Salo | Puh. 044 284 9417
www.sisustusjatapetti.fi, sanna@sisustusjatapetti.fi

Aukioloajat
arkisin 10-16.30,
kesä la suljettu

LVI JUKI OY

**LVI-alan ammattilainen
kotitalouksien ja
yritysten tarpeisiin**

- Putkiremontti
- Lämmitys
- Lämpöpumput

041 544 6989
juki.kivela@gmail.com
www.lvijuki.fi

Hilla Karppinen

Hilla Karppinen

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Avain helppo- hoitoiseen pihaan

Oikein valituilla maa-aineksilla ja hyvin tehdyllä maanrakentamisella pihasta saadaan kestävä ja edustava pitkäksi aikaa.

Tarkoin valitut kukkaistutukset kasvavat kituliaasti ja hyötypuutarhan sato jää haaveeksi. Ruohikko joko kuivuu ruskeaksi heti helteiden iskiessä tai sammaloituu ikävästi. Ja kotipuutarhuri voi vain raapia päätään ja ihmetellä, missä menttiin vikaan.

Jos piha ei parhaistakaan ponnisteluista huolimatta kukoista, tai edellyttää valtavasti vaivaa ja ylläpitoa, kannattaa pohtia, onko pinnan alla kaikki kunnossa. Pihan maa-aineksiin liittyvät perusasiat nimittäin vaikuttavat ratkaisevasti siihen, kuinka kestävä, toimiva ja huoltovapaa piha on pitkällä aikavälillä, toteaa suunnitteluhortonomi ja arboristi **Hilla Karppinen**.

– Pihan lähtötilanteen maaperä kannattaakin tutkia ennen kuin tuodaan uusia maa-aineksia, hän painottaa.

Esimerkiksi hiekkapohjainen maa läpäisee vettä hyvin, mutta savimaa

vaatii usein kuivatusratkaisuja, jotta pihakasvit voisivat menestyä. Karppinen kertoo, että olemassa olevaa maa-ainesta voidaan kuitenkin sekoittaa uusiin materiaaleihin, mikä vähentää kustannuksia ja ympäristökuormaa.

– Esimerkiksi savimaata voidaan parantaa hiekan ja murskeen avulla. Tarpeeton maa-aines kannattaa hyödyntää tontilla vaikkapa muotoiluun eikä kuljettaa pois turhaan.

Paikalliset materiaalit vähentävät huoltotarvetta

Hyvin tehty pohjatyö takaa, että piha kestää käyttöä ja pysyy tasaisena. Karppinen korostaa, että esimerkiksi ajoväylien ja oleskelualueiden alle täytyy asentaa riittävä kerros kantavaa kiviainesta, kuten mursketta tai sepeliä.

– Huolimattomasti perustettu poh-

ja voi aiheuttaa routimista ja painumista.

Nykyisin pihoilla pyritään hänen mukaansa minimoimaan hulevesien johtamista sadevesiviemäriin ja suosimaan imeytysratkaisuja. Esimerkiksi vettä läpäisevät pinnat – kuten sora, kivituhka tai läpäisevät pihakivet – ja imeytysalueet vähentävät pintavesiongelmia.

– Piha kannattaa muotoilla niin, että vesi ohjautuu hallitusti pois rakennuksista ja imeytysalueille, Karppinen sanoo.

Hän myös huomauttaa paikallisten ja uusiokäytettävien maa-ainesten hyödyntäminen säästävän resursseja. Esimerkiksi kunta eli metsänpohja voi olla oivallinen ratkaisu tontille, jossa on jo valmiiksi hiekkapitoinen maa-aines.

– Materiaalien valinnassa voi suosia luonnonmukaisia ratkaisuja, kuten hiekkaa, soraa ja kiviä keino-

koisten rakenteiden sijaan. Paikalliset ja alueelle soveltuvat materiaalit helpottavat huolto- ja hoitotöiden tarvetta tulevaisuudessa.

Oikea maa-aines käyttökohteen mukaan

Yleisimmät maa-ainestyytit piharakentamisessa ovat eri kokoiset murskeet, sepelit ja multa. Niille kullekin on pihalla oma käyttötarkoituksensa ja -paikkansa.

– Istutus- ja nurmialueille valitaan kasvualustaksi ravinteikasta multaa, joka ei kuitenkaan ole liian hienojakoista, eli savi- tai turvepitoista, Karppinen selventää esimerkkinä.

Ajoväylille ja kulkureiteille asennetaan puolestaan hyvä kantava kerros, esimerkiksi 0–32 mm mursketta, ja pintakerrokseksi kivituhka tai sora, joka pysyy paikoillaan. Tiivistämällä sora hyvin voidaan varmistaa, että

maa-aines myös kestää kuormitusta. Routimaton sora estää maaperän liikkumista pakkasolosuhteilla ja on siten suosittu valinta.

– Katteet, luonnonkivet ja sora-pinnat vähentävät eroosiota ja parantavat veden imeytymistä, Karppinen jatkaa. Alueille, joissa tarvitaan hyvää veden läpäisevyyttä, kannattaa yleensä valita hiekkaa. Sora ja murske puolestaan tarjoavat paremman kantavuuden ja tiivistymisen.

Tontin luontaiset ominaisuudet sanelevat valinnat

Tontin luontaiset ominaisuudet vaikuttavat pihan maa-ainesten valintaan paljon. Parhaassa tilanteessa tontille ei tarvitse Karppisen mukaan juurikaan tuoda uusia maa-aineksia, vaan kasvillisuus- ja käyttö-alueet valitaan vallitsevien olosuhteiden mukaan.

– Esimerkiksi kallioiselle pihalle valitaan kuivuutta kestäviä kasveja, jos kasvualustaa ei ole mahdollista saada riittävää määrää. Toisaalta taas kostean pihan hulevedet voidaan ohjata kosteikolle, jonne on istutettu kosteutta ja seisovaa vettä kestäviä lajeja.

Hän muistuttaa roudan ulottuvan sitä syvemmälle, mitä pohjoisemmaksi mennään. Tämän vuoksi pohjoisessa esimerkiksi ajo- ja kulkuväylät tulee huolehtia huolellisesti routimattomiksi, ja esimerkiksi kiveysten pohjatyöt vaativat enemmän huomiota.

Mullan määrästä ja katteista ei parane pihistellä

Pihaa rakentaessa on Karppisen mukaan järkevää tutkia piha-alueen maa-ainekset etukäteen. Jos esimerkiksi pihalle tulevan nurmikon pohja on erittäin savipitoinen, hän kehottaa lisäämään ennen nurmimullan lisäämistä kerroksen hiekkaa. Se tekee rakenteesta kuohkeamman, eikä nurmimulta tiivisty niin nopeasti.

– Nurmikkoa voi myös parantaa lisäämällä sen pinnalle hiekkaa, jos se on päässyt tiivistymään.

Pihasuunnittelijana Karppinen kertoo usein huomaavansa, että mullan määrästä on helppo säästää, mutta se hankaloittaa paljon tulevaisuuden hoitoa.

– Hiekka- ja kivipitoisilla tonteilla nurmialueita joutuu kastelemaan heinäkuun helteillä, ja sitä myöten myös lannoittamaan enemmän. Toisaalta taas liiallisen tiivistymisen myötä sammal alkaa vallata tilaa nurmikolta.

Sama pätee hänen mukaansa kasvillisuusalueilla. Kasvit juurtuvat ja kasvavat paremmin reilussa mullassa. Kasvualustaa olisikin hyvä varata noin 20 cm nurmikon alle, 40 cm pensas- ja kukkaistutuksille ja 60 cm puille.

Karppinen toteaa monien ikävä kyllä säästävän pihallaan myös sii-

nä, ettei istutusalueille levitetä katteita riittävästi tai ollenkaan.

– Katteet kuitenkin helpottavat hoitoa, rajaavat istutusalueita ja vähentävät kastelun tarvetta. Katteiksi sopii esimerkiksi kuorikate, hiekka tai sora.

Vedenpoisto ja salaojitus voivat kaivata ammattiosaajaa

Onnistuneen pihan perustaminen – tai vanhan pihan uudistaminen – vaatii huolellista suunnittelua ja oikeiden maa-ainesten valintaa. Erityisesti vedenpoisto ja salaojitus ovat Karppisen mukaan tärkeitä osa-alueita, joissa ammattilainen voi tuoda lisäarvoa oikean kaluston ja osaamisen avulla.

Ammattilaisen osaamisesta voi olla kuitenkin hyötyä ylipäättään pihan suunnittelussa, jotta maaperän ominaisuudet, oikeanlaiset pohjarakenteet, hulevesien hallinta ja ekologisuus saadaan huomioitua.

– Näin saadaan piha, joka kestää aikaa, vaatii vähän ylläpitoa ja toimii hyvin eri sääolosuhteissa.

Helppohoitoisuus ja kestävyys ovat tärkeitä toiveita niin vanhalle kuin uudellekin pihalle. Niiden lisäksi Karppinen ounastelee, että tulevaisuuden pihoilla painotetaan yhä enemmän luonnonmukaisia ratkaisuja.

Mihin pihan maanrakentamisessa kannattaa satsata?

Oltiinpa sitten perustamassa uutta pihaa tai vain uudistamassa vanhaa, Karppinen suosittelee huolehtimaan ennen kaikkea siitä, että sadevesien kaadot menisivät pihalla varmasti oikein, etenkin talon lähellä.

– On tärkeää, että vesi ohjautuu pois päin rakenteista, eikä jää lillumaan sokkeliin. Talon olisi hyvä olla hieman korkeammalla kun ympäröivä piha-alue, ja salaojien tulisi toimia etenkin talon lähistöllä.

Toiseksi tärkeintä hänen mukaansa on panostaa routimattomiin rakenteisiin kulkuväylillä, etenkin asfaltin ja kiveysalueiden pohjatöissä.

– Ne ovat työläisiä ja kalliita korjata, joten pohjat on syytä olla kunnonssa. Vähintään 30 cm routimattonta maa-ainesta kulkuväyliä alla on minimi.

Edellä mainittujen lisäksi Karppinen huolehtisi pihassa etenkin siitä, että nurmikon ja kasvillisuusalueiden pohjalle valitaan riittävä määrä kasvialustaa.

– Se on helppohoitoisen pihan avain.

Hilla Karppisella on viheralta yli 10 vuoden kokemus. Hän toimii rahastonhoitajana vuonna 1956 perustetussa Puutarhanrakentajat ry:ssä, joka on viheralan ammattilaisten ja alasta kiinnostuneiden yhdistys, ja viheralan yrittäjänä yrityksessään Viherpalvelu Fraise Oy. ➤

Kaivinkoneurakoitsija
LAAJOLA PASI

0400 863 366

kaivu- ja maansiirtotyöt
hiekkaa ja multaa | imeytyskentät

KAUNIIT KESÄKUKAT JA AMPPELIT

Isohiidentie 300, Pertteli
puh. 040 542 3679

VOOKRATAAN DINO HENKILÖNOSTIMIA!

KANTOJYRSINTÄÄ SALON ALUEELLA

Tehokas ja näppärä jyrsin kumipyörillä, lev. vain 89 cm.

www.melkkilanpuutarha.fi

Melkkilän Puutarha ja Vihertyö p. 050 528 0688

K KULKUPELI

Vuokraa paku tai peräkärry missä ja milloin tahansa - juuri silloin, kun sinulle sopii!

www.kulkupeli.fi

24/7
Automaatti-vuokraamo

Muurlan Rakentajat Oy

0400 878 079

info@muurlanrakentajat.com

LAADUKKAAT LAITURIT JA LAITURITARVIKKEET

050 541 1377
info@napsalaiturit.com
www.napsalaiturit.com

Näpsä
Laiturit

Hei lukija

Askarruttaako
kodin remointi?

Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Oletko jo
tutustunut?

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Puutarhan maanparannus

Puutarhakasvit tarvitsevat menestyäkseen sopivasti vettä ja ravinteita. Niitä varten on siis usein tehtävä maanparannusta. Maanparantamisen tarkoitus on parantaa maan ominaisuuksia niin, että kasvit kasvaisivat siinä mahdollisimman hyvin ja tuottaisivat hyvän sadon. Samalla myös kasvien hoitotyöt helpottuvat.

Kotipuutarhan maanparannus aloitetaan selvittämällä, mikä on maan maalaji, multavuus, happamuus ja ravinnetaso. Maata voi tutkia lapiotestin avulla, mutta tarkat tiedot maalajista saa lähettämällä maanäytteen tutkittavaksi. Monet tahot tekevät ravinneanalyysseja ja saattavat tarjota myös maanparannus- ja lannoitusohjeita.

Maanparannuksessa esimerkiksi tiiviiseen ja kylmään savimaahan lisätään läpäisevää ja lämmintä hiekkaa, ja hiekkamaahan puolestaan savipitoista maata. Jos maa ei ole riittävän multavaa viljelyn alussa, on hyvä lisätä maahan myös kompostia tai muuta eloperäistä ainetta. Perustamisvaiheessa maa myös peruskalkitaan ja peruslannoitetaan.

Kasvimaan maanparannus tehdään yleensä keväällä tai syksyllä. Jos maa vaatii paljon kunnostusta, eikä alue ole viljelyssä, voi toimeen ryhtyä myös kesällä. ■

Lähde: www.martat.fi

Hilla Karppinen

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Omakotitalo lahjana

Omakotitalo on mahdollista lahjoittaa joko kokonaan tai murto-osana. Kiinteän omaisuuden lahjoittamiseen liittyy kuitenkin muutamia seikkoja, jotka kannattaa ottaa huomioon, kuten esimerkiksi lahjakirjan muotovaatimukset sekä hallintaoikeuden pidättämisen vaikutus lahjaveron määrään.

Lahjan käsite on muotoutunut oikeuskirjallisuudessa ja -käytännössä. Yleensä omaisuuden luovutusta pidetään lahjana, kun varallisuutta siirretään vapaaehtoisesti ja vastikkeetta henkilöltä toiselle niin, että antajan varallisuus vähenee ja vastaanottajan lisääntyy. Pääsääntöisesti omaisuuden luovutukseen liittyy tällöin myös lahjoittamistahto. Lahjan ei kuitenkaan aina tarvitse olla täysin vastikkeeton: jos omaisuudesta maksettu kauppahinta on enintään 75 % sen käyvästä arvosta, kauppa katsotaan lahjaluonteiseksi, jolloin lahjaveroa saatetaan joutua maksamaan käyvän hinnan ja kauppahinnan välisestä erotuksesta.

Ennakkoperintö on lahja, jonka perittävä eläessään antaa rintaperilliselleen. Rintaperilliselle annettua lahjaa pidetään yleensä ennakkoperintönä, jonka arvo vähennetään rintaperillisen saamasta perinnöstä. Tämä niin sanottu positiivinen ennakkoperintöolettama voidaan kumota esimerkiksi merkitsemällä lahjakirjaan, että luovutusta ei ole pidettävä ennakkoperintönä. Toisaalta lahja otetaan kuitenkin huomioon perintöverotuksessa, vaikka lahjaa ei ole määritetty ennakkoperinnöksi, jos se on saatu enintään 3 vuotta ennen lahjanantajan kuolemaa.

Lahjansaajan pitää maksaa lahjaveroa, jos lahjan arvo on 5 000 euroa tai enemmän. Lisäksi lahjaveroa on maksettava, mikäli kolmen vuoden aikana saa samalta lahjanantajalta useita lahjoja, joiden arvo yhteensä on 5 000 euroa tai enemmän. Lahjan arvona käytetään omaisuuden käypää arvoa eli kauppahintaa, joka omaisuudesta todennäköisesti saataisiin, jos se myytäisiin vapaaehtoisella kaupalla. Omakotitaloa lahjoitettaessa kiinteistönvälittäjän tai muun asiantuntijan arvio on yleensä luotettava osoitus omaisuuden käyvästä arvosta. Toinen vaihtoehto arvon määrittämiseen on vertailu sellaisia kauppia, joissa on myyty lahjaa vastaavaa omaisuutta; tällöin pitää kuitenkin varmistaa, että vertailukaupat ja lahjoitus on tehty ajallisesti lähekkäin ja vertailtavan kiinteistön sijainti ja laatu vastaavat lahjoitettavaa kiinteistöä. Mikäli arviolausuntoa tai vertailukauppia ei ole käytettävissä, voidaan arvostamisessa

käyttää apuna Verohallinnon sivuilta löytyviä syventäviä ohjeita.

Omakotitaloa lahjoitettaessa lahjoittajan on mahdollista pidättää itsellään hallintaoikeus kiinteistöön, mikä otetaan huomioon lahjaveroa laskettaessa niin, että kiinteistön käyvästä arvosta vähennetään hallintaoikeuden arvo. Hallintaoikeuden arvoon vaikuttaa se, kuinka pitkäksi ajaksi hallintaoikeus on pidätetty. Verohallinto laskee hallintaoikeuden arvon, kun lahjansaaja ilmoittaa hallintaoikeuden pidättämisestä lahjaveroilmoituksessa. On kuitenkin hyvä muistaa, että mikäli elinikäisen hallintaoikeuden haltija luopuukin oikeudestaan jo elinaikanaan, luopuminen on lahjansaajalle uusi verotettava lahja.

Kiinteistön lahjakirjaa laadittaessa täytyy huomioda, että lahjakirjan muotovaatimukset ovat samat kuin kiinteistön kauppakirjankin. Lahjakirjan täytyy olla kirjallinen ja siinä on oltava sekä myyjän että ostajan tai heidän asiamiehensä allekirjoitukset. Lisäksi kaupanvahvistajan on vahvistettava lahjoitus kaikkien lahjakirjan allekirjoittajien läsnä ollessa. Lahjakirjasta on käytävä ilmi muun muassa luovutustarkoitus, luovutettava kiinteistö, lahjanantaja ja -saaja sekä vastikkeen määrä ja suoritustapa, mikäli lahja on osin vastikkeellinen. Lahjakirjaan voidaan sisällyttää muitakin määräyksiä: esimerkiksi lahjansaajan puolisolta voidaan sulkea pois avio-oikeus lahjaan.

Lahja on yksi käytetyimmistä perintösuunnittelun keinoista, sillä oikein toteutettuna lahjoituksella voi muun muassa saada veroetuja sekä suosia tiettyä rintaperillistä. Esimerkiksi omaisuuden lahjoittaminen pienissä erissä pienentää perintö- ja lahjaveron progressiovaikutusta; tällöin on tosin kuitenkin huomioitava, onko lahja ennakkoperintöä ja onko lahjoituksen ja kuoleman välillä vähintään kolmen vuoden aika. Toinen esimerkki jäämistösuunnittelusta lahjoituksen avulla on luovutusvoittoveron muuntaminen lahjaveroksi vaikkapa lahjoittamalla kiinteistö, jonka arvo on luovuttajan omistusaikana noussut, jolloin lahjoittajan aikana syntynyt arvonnousu jää luovutusvoittoverotuksen ulkopuolelle. Tässä tapauksessa maksettavaksi tulee ainoastaan lahjaveron, kunhan lahjansaaja pitää omaisuuden omistuksessaan vähintään vuoden ajan. Lisäksi lahjanluonteisella luovutuksella vero voidaan jopa poistaa kokonaan, kunhan kauppahinta ylittää 75 % omaisuuden käyvästä arvosta.

Teksti: Elina Salmi

Terassi muuttuu kesällä viihtyisäksi olohuoneeksi

Terassi taipuu koosta riippuen moneksi. Se voi olla ruokailu- ja grillauspaikka, juhlien keskipiste ja tai paikka, jossa ystävien kanssa kesäyössä parannetaan maailmaa. Luksusta tuo terassiin upotettu palju tai poreallas.

Kesällä elämä siirtyy ulos – missä olisikaan mukavampaa viettää kaunista kesäpäivää kuin viihtyisällä, mukavasti sisustetulla terassilla?

Terassi toimii kesällä olohuoneena ja voi vallan mainiosti myös näyttää siltä. Jos tila riittää, voi tilan sisustaa huonekalumaisilla kalusteilla, matoilla ja tekstiileillä. Tietysti on huomioitava, että kalusteiden ja tekstiilien on oltava vedenkestäviä, ellei sitten halua kuskailla niitä koko ajan sisään ja ulos.

Puuterassi kannattaa öljytä aina

keväisin ja syksyisin, jotta se kestää pitkään kauniina ja käyttökelpoisena. Lisäksi terassilla on hyvä olla jonkinlainen aurinkosuoja, yksinkertaisimmillaan vaikkapa suuri, siirrettävä aurinkovarjo tai -purje.

Jos terassissa on pergola-tyyppinen ylärakenne, voi sen päälle virittää kangaskatteen, jota voi säätää aurinگون mukaan. Jonkin verran se antaa suojaa sateeltakin, kunhan materiaali on vedenpitävää eikä tuule kovasti. Kangaskatteita saa kiskoineen kaikin kineen valmiina. Terassin voi kattaa

myös markiisilla.

Älä tunge terassia liian täyteen

Moni haluaa terassilleen sohvaryhmän ja ehkä myös ruokailuryhmän. Pienehkölle terassille ei välttämättä mahdu molemmat, vaan tilasta tulee ahdas ja se sekä tuntuu että näyttää täyteen ahdetulta. Jos tilaa on vähän, kannattaa valita keveät ja sirot kalusteet. Kevyt hylly tai vaikka tarjoiluvaunu vievät vähän tilaa ja tarjoavat

usein kaivattua laskutilaa.

Kestävä kehitys näkyy terassikalusteissakin ja esimerkiksi puu on materiaalina tehnyt vahvan paluun. Ja hyvä niin, sillä melko vähällä huolenpidolla puukalusteet kestävät pitkään. Niitä saa myös ”jo valmiiksi rakastettuina” eli vähän käytettyinä. Itse maalaamalla niistä saa omaan väripalettiin sopivia.

Toinen hyvä luonnonmateriaali on rottinki. Rottinkikalusteet ovat käytössä vähän arempia, mutta aina yhtä suloisia ja romanttisia. Sekä puu- että

rottinkikalusteet saavat mukavuutta pehmusteista, joita vaihtamalla voi melko pienin kustannuksin uudistaa terassin ulkonäköä vaikka joka kesä. Pehmusteille on hyvä olla vesitiivis säilytyskaluste, jonne ne voi laittaa sateelta suojaan.

Paljon käytettyjä materiaaleja terrassikalusteissa ovat edelleen muovi ja polyrottinki. Säänkestävinä ja helppohoitoisina nekin puolustavat paikkaansa.

Köynnöskasveista voi kasvattaa näkösuojan

On terassi sitten lasitettu tai ei, voi näkösuojaa rakentaa verhoilla, säleiköillä tai vaikka köynnöskasveilla. Kun virittää terrassin reunaan tukevat narut ja kiertää köynnökset kasvaamaan niitä pitkin, kasvaa niistä kesän mittaan ihana ja värikäs seinä suojaamaan naapureiden katseilta.

Kasvit luovat muutenkin kivaa kesätunnelmaa. Niitä voi kasvattaa suurissa ruukuissa tai vaikkapa seinustalle ripustetuissa ampeleissa. Tuoksuvan yrttitarhan tai kukkaloiston voi myös istuttaa terassiin upotettuun kukkalaatikkoon tai virittää laatikot reunustamaan terrassin reunaa.

Lasten hiekkalaatikonkin voi halutessaan upottaa terassiin, samoin paljon tai ulkoporealtaan. Hiekkalaatikon näppärä nikkaroi itsekin, mut-

” On terassi sitten lasitettu tai ei, voi näkösuojaa rakentaa verhoilla, säleiköillä tai vaikka köynnöskasveilla.

ta paljon ja altaan kanssa on viisasta käyttää ammattiapua. Täysinäinen palju saattaa painaa yli 2 000 kiloa, joten perustusten pitää myös olla sen mukaiset.

Hiekkalaatikkoon kannattaa tehdä kansi, joka suojaa sitä roskilta ja jonka alle saa pihalelut katseilta piiloon. Kun kansi on tarpeeksi tukeva, säilyy terassi yhtenäisenä vaikka juhannustansseja varten.

Huopa lämmittää viileässä kesäillassa

Jos terrassissa on jo valmiiksi kiinteä kate, voi harkita koko terrassin lasittamista. Silloin sen käyttöaika pitenee jopa kuukausilla. Lasitus saattaa vaatia toimenpide- tai rakennusluvan, joten asia kannattaa varmistaa oman kunnan rakennusvalvonnasta. Käytännöt vaihtelevat eri puolilla maata.

Myös kattoon asennettavat lämmitimet pidentävät terrassikautta molemmissa päissä. Nestekaasukäyttöinen, omilla jaloillaan seisova terrassilämmitin on avoterassilla kätevä lämmönlähde.

Kylminä iltoina lämpöä ja tunnelmaa tuovat myös lampaantalja pepun alla, pehmoiset tyynyt ja ihanan lämpimät huovat. Pehmoisen huovan alle on ihana käpertyä ja jatkaa jutustelua rakkaiden kanssa, ihastella auringonlaskua ja luonnon ääniä tai vain nauttia olemassaolosta.

Terassin värimaailman ihminen valitsee tietysti omien mieltymysten mukaan. Jos koti on väreiltään neutraali, voi ulkona hullutella ja nauttia vuoden parhaat kuukaudet värien loistosta. Inspiraatiota voi hakea kesäkukista tai auringonlaskun sävyistä. Toisaalta jos pehmeät, murretut, maanläheiset värit ovat omaa mieltä lähinnä, kannattaa sisustaa terrassikin niillä ja tuoda lisäväriä vaikka viherkasveilla.

Grilliä ei saa jättää valvomatta

Terassi toimii usein myös ruokailutilana kesäaikaan ja grillaaminen onkin ehkä suosituin tapa valmistaa kesäherkut. Yksi tykkää kaasugrillistä, toinen vannoo hiiligrillin nimeen.

Jos terassi on tehty puusta, pitää käyttää harkintaa siinä, grillaako terrassilla vai sen ulkopuolella. Kaasugrilli on oikein käytettynä ja huollettuna turvallinen, mutta ei sitäkään pidä jättää valvomatta. Jos grillin puhdistus on jäänyt turhan usein väliin, voi sen sisälle kertynyt rasva syttyä tuleen. Kaasuletku on myös tarkastettava säännöllisesti vuotojen varalta, sillä niihinkin liittyy paloriski.

Jos grilliä haluaa käyttää terrassilla, on suositeltavaa hankkia sille palonkestävä alusta jo pelkästään siksi, että grillistä mahdollisesti roiskuva rasva putoaa alustalle eikä pilaa laudoitusta. Grillin paikka ei myöskään ole seinän vierustalla tai räystään alla, sillä joskus grillatessa syntyy yllättävänkin korkealle yltäviä lieskoja.

Hiiligrilliin liittyy vielä suurempi paloriski ja siksi kannattaa harkita tarkoin, onko sen paikka terrassilla vai mieluummin sen välittömässä läheisyydessä pihamaalla. Hiiligrillin tuhka on pitkään kuumaa eikä sitä sisältevää astiaa saa missään oloissa edes väliaikaisesti säilyttää terrassilla.

Grillin läheltä on hyvä löytyä alkusammutusvälineitä eli esimerkiksi sammutuspeite ja pieni vaahtosammutin. Niitä tulisi osata myös käyttää. Hätätilassa voi käyttää paksua mattoa, jolla tukahduttaa tulen. Alkusalutuksen tulisi kuitenkin tapahtua mahdollisuuksien mukaan itseä ja muita vaarantamatta. ➤

Kaipaako sauna ja kylpyhuone uutta lasipintaa?
Kaipaako ikkunat tai lasit korjausta?
Haaveiletko toimivasta terassilasituksesta?

Meiltä saat kaikki lasituotteet tilaustyönä, mittojen mukaan. Terassilasitukset, saunat, keittiön välitilat, sisustus, peilit, hyllyt sekä erikoislasit.

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

Laadukasta lasiasennusta Varsinais-Suomessa.

044 987 6402
myynti@dwtuote.fi
Kailinniituntie 8, 24800 Halikko
Avoinna: Ma-pe 8-16
www.dwtuote.fi

TEETÄ LASITUS

PARVEKKEELLE, TERASSILLE,
kaiteet, peililiukuovet, välitilalasitukset,
kaiderungot, terassirungot ym.

SALON
PARVEKE- JA
TERASSILASITUS OY

5 VUODEN
TOIMINTA-
TAKUU!

Saat lisätilaa, viihtyisyyttä,
äänieristystä. Vesi ja lumi
pysyy ulkosalla jne.
Yli 30 vuoden kokemuksella
Mittaus/tarjous VELOITUKSETTA!

www.lasitus.com • 0400 745 181 • jukka.hellsten@kisko.salonseutu.fi

HAAPASALO KARI TMI

MUURAUKSET • LAATOTTUKSET
TULISIJAT • PIIPPUJEN KORJAUKSET
HORMIEN MASSAUKSET • SAVIRAPPAUKSET

050 583 4697

Omakoti

omakotilehdet.fi

MYÖS PIIPUNHATUT
ASENNUKSIINEEN!

KATTOJEN PESUT,
KYSY TARJOUS!

OMENAPUIDEN, PENSAIDEN JA AITOJEN LEIKKUUT

OTA YHTEYTTÄ JA LAITETAAN SINUNKIN PIHASI KESÄKUNTOON!
Puh: 044 523 4083 info@kiinteistokettu.fi www.kiinteistokettu.fi

Omakoti

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

omakotilehdet.fi

Tunnelmallinen valaistus syntyy pienin valopistein

Kesäyöt ovat pitkiä ja valoisia, mutta lystiä ei kuitenkaan kestä läpi kesän. Juhannuksen jälkeen hämärä hiipii aikaisemmin ja elokuussa yöt ovat jo pimeitä, jos kohta usein ihanan lämpimiä.

Tarvitaan siis valoa – onhan se myös tärkeä tunnelman luoja. Valaistuksen voi toteuttaa joko puolikiinteästi tai kiinteästi asennetuilla terassispoteilla, katonrajaan asennetulla led-nauhalla tai yksittäisillä led-tuikuilla. Niitä on tarjolla myös aurinkokennolla varustettuina.

Tunnelmallinen valaistus syntyy lisäämällä pieniä valopisteitä ympäri terassia. Tuikkujen lisäksi voi yhdistellä erilaisia valosarjoja ja kokeilla siirtää led-nauha katonrajasta lattianrajaan. Jos haluaa käyttää terassilla pieniä pöytälamppuja, on huolehdittava siitä, että ne ovat ulkokäyttöön soveltuvia. Sama sääntö koskee tietysti myös valonauhoja ja -sarjoja.

Aivan omanlaisensa tunnelma syntyy elävällä tulella. Kynttilöitä on turvallisinta polttaa korkeareunaisissa lasilyhdyissä eli niin sanotuissa hurrikaanilyhdyissä. Toki niissäkään ei tulta saa jättää valvomatta ja aina on katsottava, että kynttilät ovat riittävällä etäisyydellä syttyvistä materiaaleista.

Lamppuöljyllä toimiva myrskylyhty on myös eloisa ja melko turvallinen valonlähde, kunhan sitä ei aseteta liian lähelle syttyviä materiaaleja.

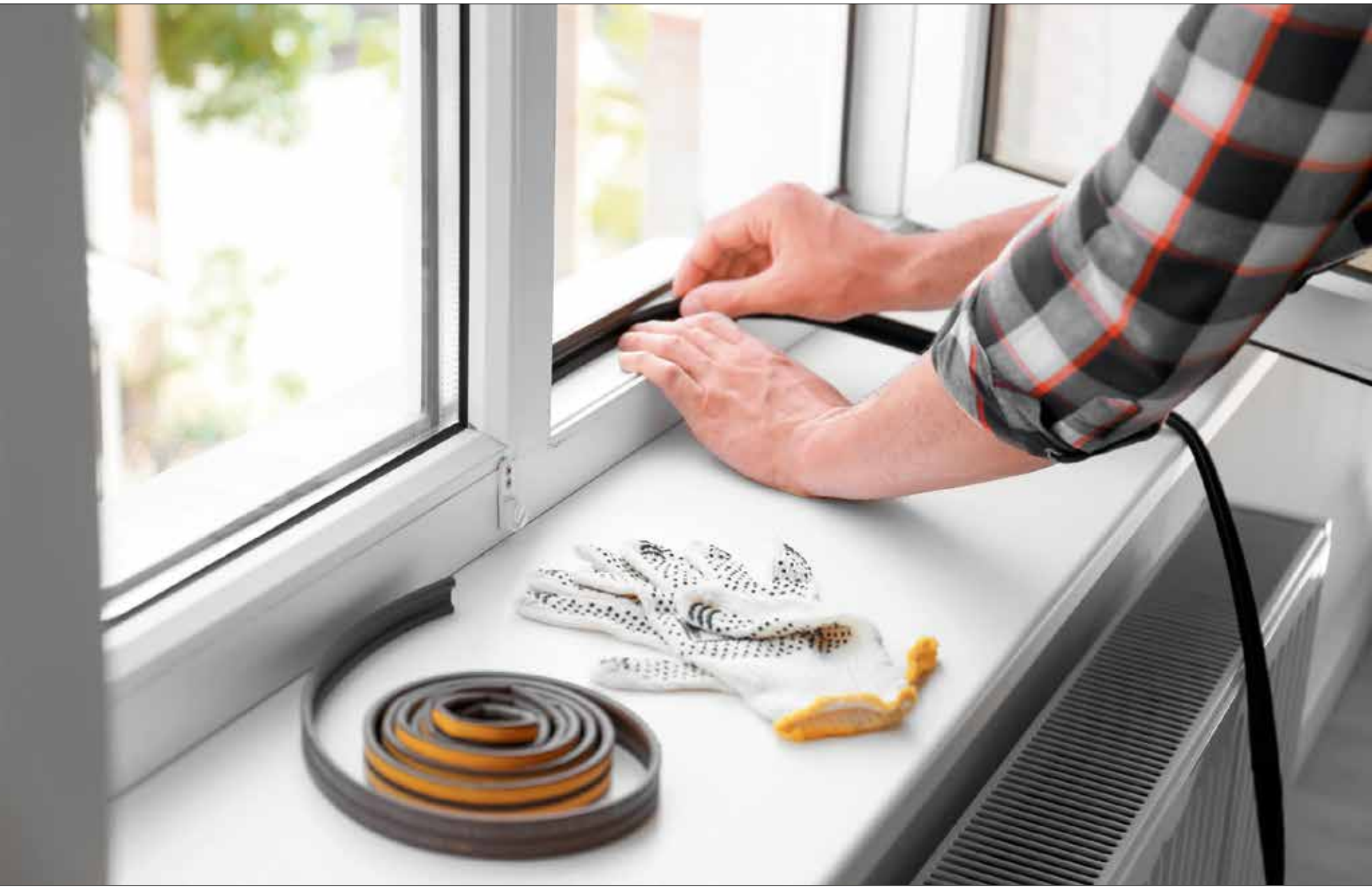
Ulkotulia ei saa polttaa terassilla, sillä niiden ulkokuori kuumentuu aika tavalla. On myös itsestään selvää, että tulikori eli metallikehikko tai -kori, jossa voi polttaa klapinuotiota, kuuluu terassin ulkopuolelle.

Tupakointiin liittyy myös palovaara. Jos savukkeen tulipää putoaa huomaamatta istuinpehmusteisiin, se voi jäädä siellä kytemään ja sitä kautta sytyttää palon. Myös auringossa kuumenneista tuhkakupeista ja sytyttimistä on aiheutunut suuret vahingot aiheutta-neita tulipaloja. ■

Lähteet: k-rauta.fi, puutarha.net, pelastustoimi.fi

Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Kesä on mukavaa aikaa omakotitalon huoltotoille

Kesän lomakausilla omakotitalon huoltamiselle saattaa olla paremmin aikaa kuin muina vuodenaikoina. Tätä ajatellen on hyvä uutinen, että lähes mitä tahansa omakotitalon vuosihuoltoon liittyvää voi tehdä kesällä.

– Periaatteessa kesä on oikein hyvä aika tehdä kaikkia huoltotöitä, kun kelit ovat yleensä parhaat ulkotöille. Kesällähän voi tehdä käytännössä kaiken muun paitsi lehtien puhdistamisen, joka on selkeästi syksyn asioita, vahvistaa kiinteistöjen kuntotarkastuksiin ja elinkaareen perehtynyt tekninen päällikkö **Antti Heimlander**.

Esimerkiksi ulkomaalaus, öljyäminen ja muu pintojen suojaaminen voi sujua paremmin ja mukavammin ke-

sällä, kun sadetta on vähemmän. Sää voi vaikuttaa esimerkiksi maalin taiseeseen kuivumiseen. Yleensä paras säätila maalaukselle on, kun ulkona on lämmin, vähintään +5 asteen lämpötila ja pilvipoutaa. Sopiva lämpötila kannattaa kuitenkin varmistaa valitsemansa maalin kohdalla erikseen, sillä jotkin maalit tarvitsevat korkeamman lämpötilan. Muista, että lämpötilavaatimus koskee myös maalattavaa pintaa ja itse maalia.

Samoin ikkunan tiivisteiden kor-

jaaminen talon ulkopuolella voi sujua parhaiten kesällä, kun ulkona on kuivaa ja lämmintä. Tämä liittyy erilaisiin tiivisteisiin, liimamassoihin ja muihin materiaaleihin:

– Monesti ne tarttuvat parhaiten, kun ulkona on kuivaa ja lämmintä, Heimlander selittää. Kesällä ikkunat voivat myös olla tarvittaessa pitkään auki, joka voi olla eduksi ikkunoita huoltaessa.

Ikkunoiden tiivisteet kannattaa tarkastaa vuosittain esimerkiksi ir-

toavan maalin varalta. Pieni maalin irtoaminen kannattaa pistää merkille ja korjata, sillä maalin tehtävä on ikkunoissakin suojella puuta. Ikkunantiivisteiden uusimista puolestaan tarvitaan useimmiten 5–7 vuoden välein.

Kesän alussa tarkastetaan talon kunto

Moni asia on yksinkertaisesti mukavinta hoitaa juuri kesäi-

Dreamstime

” Erityisesti vesikaton korjaus ja maalaus on parempi hoitaa lämpimänä ja kuivana aikana, eli esimerkiksi kesällä.

sin. Vaikkapa vanhan talon ryömintätilojen tarkastus voi olla miellyttävämpää, kun ilma on lämmin.

– Katsotaan onko pohja kuiva, onko vesilammikoita, valumajälkiä tai kosteaa maa-ainesta. Toinen on puurakenteiset alapohjat: onko alapohjan alapinnan puurakenteissa tai levyissä kosteusjälkiä tai muita vaurioon viittaavia jälkiä. Ne ovat oikeastaan ne tärkeimmät, helposti katsottavat asiat, Heimlander ohjeistaa.

Lähtökohtana Heimlander pitää sitä, että tarkastukset voi tehdä maallikkokin.

– Aina kannattaa käydä ensin itse. Sitten, jos näkyy jotain, mistä ei itse ole varma, niin sitten olisi sen ammattilaisen aika. Vaikka tarkastuksia paljon tehdäänkin, niin aina kannattaa itse aloittaa. Jos kaikki näyttäisi olevan kunnossa omiin sil-

miin, niin tietysti siinä ollaan jo aika varmalla pohjalla.

Alapohjan tarkastuksessa malttia mukaan

Alapohjan tarkastuksessa voi kiinnittää huomiota myös esimerkiksi tuuletukseen, ryömintätilan korkeuden riittävyys ja maapohjan muotoon ja maalajiin. Rakenteita voi tarkastaa pistokokeilla esimerkiksi teräspiikillä, mutta ne eivät vaadi erityisempää jatkuvaa huoltoa. Ryömintätilaan mentyyään se kannattaa myös puhdistaa esimerkiksi rakennusjätteistä ja muista orgaanisista materiaaleista.

Jos ryömintätilassa sitten havaitsee jotain epäilyttävää kuten hyönteisvaurioita tai kosteusjälkiä, ammattilainen kannattaa tilata paikalle

KRauta

**K-RAUTA SOMERO –
vuoden 2024 paras K-Rauta.**

**Rautaisen palvelun ammattilaiset apunasi!
Kaikki rakentamiseen, remonttiin,
sisustamiseen ja puutarhaan.**

K Rauta

SOMERO

Puh. 02 779 300, www.k-rauta.fi/somero

Turuntie 1, 31400 Somero
Palvelemme kesän
laajennetuin aukioloajoin:
ma-pe 8-18, la 8-15, su 10-14.

arvioimaan tilannetta.

– Jos näkyy jotain sellaista, kuin vettä ryömintätilan pohjalla tai outhoja jälkiä, niin ei kannata suin päin rynnätä korjaamaan. Ammattilaisen tilataan katsomaan mikä on tilanne, mitä kannattaa tehdä ja missä laajuudessa, ettei lähdetä esimerkiksi tekemään kovin pienien havaintojen takia hirveän isoja korjaustöitä. Ammattilaisella on parempi kyky arvioida, mitä kannattaa tehdä.

Kevään tullen
paljastuvat
vesikaton vauriot

Lumien sulamisen jälkeen kannattaa tehdä myös vesikaton ja yläpohjatilan, eli ullakon tarkastus. Maalikon silmämääräinen arvio riittää tähänkin. Katon ulkopinnalta kannattaa tarkastaa kattotiilet, joita lumi on voinut irrottaa tai rikkoa. Varsin yleistä on myös lumiesteiden irtoaminen tai löystyminen talven aikana. Tämän voi huomata vaikkapa kiinnitysruuvien löystymisestä tai puuttumisesta.

Aluskatteiden kunto tarkastetaan repeämien ja reikien varalta. Yläpohjatilojen lämmöneristeiden kuntoa kannattaa myös pitää silmällä. Heimlander kannustaa tarkastuksissa säännöllisyyteen:

– Aina mitä useammin käy katossa ja mitä aiemmin ne puutteet havaitaan, niin sitä halvemmalla ne ovat laitettavissa kuntoon. Jos ei aikoihin käydä, niin ongelmat ehtivät pahentua ja vauriot laajenevat vuosi vuodelta. Sen takia olisi tärkeää, että käytäisiin säännöllisesti tarkastamassa.

Talon vesikaton ja yläpohjan lisäksi katon tarkastuksissa kannattaa kiinnittää huomiota kulkusiltoihin ja tikkaisiin, räystäisiin, syöksytorviin, rännikaivoihin ja piippuun.

Ilmastonmuutos
voi vaikuttaa
kosteusrasitukseen

Omakotitalon huollon kannalta lämpötila on isoin tekijä. Erityisesti vesikaton korjaus ja maalaus on parempi hoitaa lämpimänä ja kuivana aikana, eli esimerkiksi kesällä. Syksyn sateissa olosuhteet muuttuvat.

Toisaalta ilmastonmuutos voi vaikuttaa omakotitalojen asumismukavuuteen ja säärasitukseen uudella tavalla. Heimlander puhuu ulkoseinién kosteusrasituksesta, joka lisääntyy, mikäli sateet lisääntyvät ja lumen sijaan saadaan vettä isomman osan vuodesta. Tätä ei valitettavasti voida Heimlanderin mukaan juurikaan ennaltaehkäistä:

– Uudisrakentamisessahan sitä huomioidaan: ohjeet on muututtaneet, rakenteista tehdään varmempia ja esimerkiksi viistosadetta kestäviä. Vanhoissa rakennuksissa rakenteet ovat ne, mitkä on aikanaan tehty. Jälkikäteen ei ole juurikaan mitään tehtävissä. Jos ulkoeristykseen syntyy vaurioita, joudutaan

korjaamaan rakenteita.

Kesällä muuttuva ilmasto vaikuttaa toisella tavalla:

– Ilmiselvin tietysti on, että jos hellejaksot ovat pidempiä ja lämpötilat korkeampia, niin ensimmäinen tekijä, mihin se vaikuttaa on sisälämpötila ja asumisviihtyvyys.

Ilmanvaihtokoneen
asetukset
kesäksi kuntoon

Kun lämmityksestä puhutaan, sähkön hintahan se aina kiinnostaa. Heimlander toteaa, että kesällä sähkönkulutukseen voi vaikuttaa lähinnä viilennyksen käytöllä ja tavallisilla käyttösähkökysymyksillä:

– Jos talossa on sähkölämmitys, sitä ei kesällä niin kulu. Sillä voi vaikuttaa, miten paljon käyttää esimerkiksi ilmalämpöpumppua viilennykseen. Ja tietysti ihan perusasiat, kuten valot ja normaalit käyttö sähköasiat.

Ennen lämpimiä vuodenaikoja Heimlander kannustaa tarkastamaan ilmanvaihtokoneen asetukset, josta selvää tutustumalla oman koneen käyttöohjeisiin.

– Kannattaa katsoa, miten ne on laitettu. Välillä on tullut vastaan, että kesälläkin on ollut jälkilämmitys päällä. Talvella asetuksen on tarkoitus lämmittää sisään puhallettavaa ilmaa. Kesällä se tietysti kuluttaa sähköä ja lisää sisätilan lämpötilaa entisestään. Eli tällaisena huolto- ja tarkastusasiiana tämä kannattaa katsoa.

Kesä on hyvää aikaa
myös salaojien
huoltamiseen

Rakennuksen ikä ja ilmanvaihdon tyyppi vaikuttaa jonkin verran sisätilojen lämpötilaan ja siihen, miten lämpötilaan voi vaikuttaa vaikkapa tuulettamalla tai verhoilla. Heimlanderin mukaan se, onko kyseessä uudempi tai vaikka 200 vuotta vanha talo ei kuitenkaan vaikuta suoraan huoltotoimenpiteisiin. Eli esimerkiksi talon maalauksen tai vesikaton kanssa talon iällä ei ole juurikaan merkitystä.

Yksinomaan kesällä tehtäviä huoltotöitä on Antti Heimlanderin mukaan hyvin vähän. Esimerkiksi salaojien huoltoon ja tarkastukseen kesä on sopivaa aikaa, mutta ylipäättään niiden hoitamiseen riittää, että maa on sulana. Myös moni muu tarkastus- ja huoltotoimenpide onnistuu muinakin vuodenaikoina. Käytännössä kesä sallii talonomistajan valita, paljonko haluaa huoltotöiden parissa puuhastella – mutta valoisia ja lämmin aika sekä kesälomakausi tarjoavat kodin huoltoon ainakin hyvät puitteet.

Haastateltava toimii teknisenä päällikkönä ja vastaa mm. kuntotarkastuksista kiinteistöjen elinkaareen eri-koistuneessa Sustera Oy:ssä. ■

Salon MJ-Rakennus Oy

Meiltä

- saneeraus- ja remontit
- uudisrakennukset
- terassit ja piharakennukset
- laiturit
- saaristorakentaminen
- hirsimökkit ja loma-asunnot

**KARTOITAMME
LAITURITARPEESI
TÄYSIN ILMAISEKSI!**

Marko Jalonen | +358 (0)400 825 400 | marko.jalonen@salonmjrakennus.fi

SALON TEOLLISUUSKATOT

BITUMIKATTOSANEERAUKSET JA KAIKKIEN KATTOJEN HUOLLOT

0400 503 078
jari.sarttila@salonteollisuuskatot.fi
www.salonteollisuuskatot.fi

Kiinteistöpalvelu Laaksonen

PELTI- JA TIILIKATTOJEN MAALAUSTYÖT SEKÄ MUUT ULKOMAALAUSTYÖT

PYYDÄTARJOUS TYÖSTÄ
044 040 0286
kiinteistopalvelulaaksonen@gmail.com

www.kiinteistopalvelulaaksonen.fi

Teksti: Ulla Sirén

Pihasaunojen luvattu kesä

Kesä 2025 on kaikkien piharakennushaaveiden odotettu hurraa-hetki. Vihdoinkin kaivatun pikku pihasaunan saa rakentaa miten haluaa! Vai saako sittenkään? Rakentajalle uudistettu laki lupaa paljon helpotusta, mutta samalla kasautuu entistä enemmän vastuuta omille harteille. Kotisaunan löylyjä odotellessa on edelleen hyvä syy turvautua asiantuntijoihin.

Viime vuosien lakiuudistuksista yksi innokkaimmin odotettu on ollut rakennuslain muutos, jonka mukaan omalle tontille saa vuoden 2025 alusta alkaen rakentaa enintään 30 neliön suuruisen piharakennuksen tai enintään 50 neliön suuruisen katoksen ilman erillistä rakennuslupaa. Siispä rakentamista odottaa jo pitkä jono pihasaunoja, vierasaittoja, autokatoksia ja muita koti- ja mökki-kojen tärkeitä uudisrakennuksia ympäri Suomen.

Uusi laki säästää rakentajan ai-

kaa vievältä rakennuslupaprosessilta, mutta byrokratialta ja sääntöviidakossa suunnistamiselta ei silti kokonaan vältty. Eikä sitä kannata edes yrittää vältellä, sillä tässäkin yhteydessä pätee ikiaikainen totuus – kasvava vapaus lisää vastuuta.

Kaikkihan tietävät, että kun rakennus vaatii rakentamisluvan, ulkopuolinen taho on pilkuntarkasti vahtimassa, että kaikki vaatimukset täyttyivät. Sen sijaan nyt, kun tarkastava silmä puuttuu, vaatimusten noudattamisesta täytyy entistä enemmän

vastata itse ja olla tarkkana, että virheitä ei satu, vaikka kysymyksessä olisi hyvinkin vaatimattoman oloinen rakennelma.

Puutteellisesti rakennettu tai lakia ja rakennusjärjestystä rikkova piharakennus voidaan edelleen kunnan toimesta määrätä korjattavaksi tai jopa purettavaksi. Esimerkiksi hyvin varustettu talvikäyttöön sopiva saunamökki on kallis hankinta, joten olisi todella ikävä yllätys, jos se ei huolimattomuusvirheiden vuoksi olisi-kaan käyttökelpoinen.

Kaksi lupaa suli yhdeksi

Uudessa rakentamislaisissa on vain yksi lupamuoto, rakentamislupa (RakL 42 §). Rakennuslupa, toimenpidelupa ja rakentamiseen liittyvä ilmoitusmenettely on poistettu, ja tämän vuoden alusta alkaen uusi rakentamislupa korvaa ne kaikki. Uuden järjestelyn on tarkoitus helpottaa ja selkiyttää luvan hakemista, niin kuin useimmiten varmasti tapahtuu.

Joissakin tapauksissa uudistus voi vaikuttaa toisinkin päin. Uudessa laissa osa nykyisistä piharakennuk-

Pixabay

Saunan voi nyt rakentaa vaikka omakotitalon takapihalle, jos rakentamisoikeutta riittää ja paloturvallisuus- ynnä muita määräyksiä pystytään noudattamaan.

sista määritetään rakennuksiksi, ja ne lasketaan kiinteistön rakennusoi-
keuteen, mikä taas johtaa siihen, että
kiinteistön alueelle ei ehkä saakaan
rakentaa enempää.

Lisäksi jotkut sellaiset rakennuk-
set, jotka ovat tähän asti vaatineet
pelkän toimenpideluvan, tai joista
on riittänyt pelkkä ilmoitus kunnan
rakennusvalvontaan, tarvitsevat tä-
män vuoden alusta alkaen rakenta-
misluvan. Hakuprosessi muuttuu sil-
loin vaativammaksi ja vie enemmän
aikaa, kuin vanhan lain mukainen
menettely.

Kansalaisille uudistukset aiheutta-
mat lisämutkat ovat vielä jonkin ver-
ran epäselviä, osaksi sen vuoksi, että
julkisuudessa on hehkutettu enim-
mäkseen lakiuudistuksen helpotta-
vaa vaikutusta.

– Kunnat päivittävät parhaillaan
rakennusjärjestyksiään ja tätä kaut-
ta saadaan tarkennuksia tähänkin
asiaan. Periaatteessa uudistuksen
vaikutus on siinä, että se mihin lain
mukaan tarvitaan lupa, se on sitten
haettava. Ja sitten on Rakentamis-
lain pykälä 42 eli lista, jossa luetel-

laan asiat, joihin nyt ei enää tarvit-
se lupaa, selventää toiminnanjohta-
ja **Marju Silander** Suomen Omako-
tiliitosta.

**Rajoitukset
ovat ennallaan**

Monimutkaisesta rakennuslupaha-
kemuksesta vapautuminen on he-
rättänyt mielikuvan, että piharaken-
nuksia saa nyt rakentaa miten ja mi-
hin kohtaan tonttia tahansa, kunhan
niistä tekee tarpeeksi pieniä. Asia ei
ole aivan niin helppo.

Rakentajaa sitovat edelleen yleis-
ja asemakaavalaki, kunnan raken-
nusjärjestys sekä kaikki rakentamis-
ta koskevat lait. Rakennusoikeudesta
laki määrää saman kuin aikaisem-
minkin. Jos tontilla ei ole rakennus-
oikeutta jäljellä, uusi rakennus tar-
vitsee poikkeamisluvan koosta riip-
pumatta. Lisäksi nyrkkisääntö on,
että joka rakennuksesta täytyy olla
tontin rajalle neljä metriä.

Rantarakentamista puolestaan
säätelevät luonnonsuojelulaki ja
Maankäyttö- ja rakennuslaki. Lisäk-

Uusi laki säästää rakentajan aikaa
vievältä rakennuslupaprosessilta,
mutta byrokratialta ja sääntö-
viidakossa suunnistamiselta
ei silti kokonaan vältä.

si se, miten lähelle rantaviivaa raken-
taminen sallitaan, vaihtelee kunnit-
tain. Paikalliset jätevesi- ja maisema-
määräykset voivat rajoittaa sitä hy-
vinkin tiukasti.

Yleisesti saunamökin etäisyyden
rantaviivasta täytyy olla vähintään 20
metriä ja pelkän saunankin 10 met-
riä, mutta rantarakentamisen mi-
nimietäisyydet vaihtelevat paikka-
kuntakohtaisesti. Joissakin kunnissa
määräykset voivat vaatia mille taha-
sa rakennukselle 40–50 metrin etäi-
syyden rannasta, ja lisäksi asiaan voi-
vat vaikuttaa tontin rantaviivan pi-
tuus ja alueen yleinen maisemalli-
nen merkitys.

Kaiken kaikkiaan selvitettäviä asi-
oita kertyy pitkä lista, mutta rakenta-
ja pääsee silti helpoimmalla, kun tie-
tää alusta asti, mitä tekee.

– Vinkki on, että selvittää ensin
huolellisesti mahdolliset rajoitukset
ja lähtee sen pohjalta suunnittele-
maan hanketta. Lisätietoja voi kysyä
kunnalta tai alan ammattilaisilta, Si-
lander neuvo.

Ilman rakentamislupaa tehtäviä
piharakennuksia suunniteltaessa on
hyvä saman tien tarkistaa myös va-
kuutusten riittävyys, sillä kukaan ul-
kopuolinen ei kysele sen asian pe-
rään. Vanha kodinturvavakuutus ei
yleensä kata uusia rakennuksia, vaan
ne pitää vakuuttaa erikseen.

Keittiön rajakysymyksiä

Ilman rakentamislupaa sallitussa ra-
kennuksessa ei saa olla keittiötä eikä
hellaa. Tämä johtuu siitä, että asun-
non määritelmään kuuluu, että sii-
nä on oltava joko keittiö, keittokome-
ro tai keittotila. Keittiöksi tulkittavan
tilan olemassaolo muuttaa siis pie-
nenkin rakennuksen asunnoksi, jol-
loin taas rakentamislupa tarvitaan.

Rakentamisluvattomassa raken-
nuksessa saa sen sijaan olla takka
tai uuni sekä vesijohto. Grillikodas-
sa saa luonnollisesti olla grilli ja sau-
nassa kiuas.

Yksi rakentajia uuden lain edessä
eniten hämmäntäneistä kysymyksis-
tä kuuluukin, miten vedetään raja sii-
hen, mikä on keittiö tai hella ja mikä
ei ole. Muuttaisiko esimerkiksi irral-
linen keittolevy vierasaitan asunnok-
si?

– Se, mitä varusteita piharaken-
nuksessa lopulta olisi tai saisi olla
esimerkiksi ruoan valmistukseen,
muodostunee ajan kuluessa. Toki,
jos näitä laittaa, ja tulisi esimerkiksi
jalkivalvonta kunnan rakennustar-
kastuksesta, raja voi määrittyä sitäkin
kautta, Marju Silander arvelee.

Perussääntö on sinänsä selkeä.

– Jos rakennetaan alle 30 neliön ra-

kennus, jossa näitä edellä mainittuja
keittiön määritelmiä ei ole, lupaa ei
tarvitse hakea. Rajanveto on siis täs-
sä, hän tiivistää.

Pikkumökit ojennukseen

Piharakennusten kirjo omakoti- ja
mökkipihoilla on melkoinen, kun
saunojen, liiterien, puutarhavajojen,
vierasaittojen ja muiden perinteisten
rakennusten rinnalle on noussut au-
tokatoksia, kesäkeittiöitä, pergoloita,
porealtaita ja pienoiskasvihuoneita,
joiden lomassa nököttävät vielä leik-
kimökit, koirankopit ja maakellarit.

Ilman rakentamislupaa sallittu-
ja rakennelmia ei voi ahtaa vapaasti
jokaiseen väliin. On siis syytä luoda
järjestys, ennen kuin kaaos pääsee
edes alulle.

– Piharakennusten osalta on luon-
nollisesti huomioitava asemakaa-
va, jäljellä oleva rakennusoikeuden
määrä, onko rakennusten lukumäärä
rajoitettu esimerkiksi kaavassa, onko
kaavassa rakennuslupa tilaa, sekä
rakennuksen tekniset ominaisuudet
ja paloturvallisuuskysymykset, Mar-
ju Silander muistuttaa.

Jos rakennuksia tuntuu kertyvän
tontin täydeltä, tai jos yhdenkin uu-
den sijoittaminen pihaan tuntuu aja-
tuksena häiritsevältä, on hyvä käyt-
tää pihasuunnittelussa jonkinlaista
ammattiapua. Netistä löytyy muun
muassa erilaisia yksinkertaisia piha-
suunnittelutyökaluja, jotka voi ottaa
avuksi, jos ei halua käyttää palkattua
suunnittelijaa. Niiden avulla laadittu
mallinnus auttaa vähintään hahmot-
tamaan, miltä uudet ja vanhat raken-
nuksat näyttäisivät yhdessä valmiina.

– Tässä myös kaava on yksi mää-
räävä seikka, esimerkiksi huomioita-
va kuinka kaukana tontin rajoista ra-
kennusten tulee sijaita, ja miten pal-
jon tilaa tontilla olevien rakennusten
välillä tulee olla. Samoin se, onko ra-
kennusten lukumäärää rajattu, Silan-
der opastaa.

Jos erilaisten pikkumökkien seka-
melska uhkaa täyttää tontin, voi he-
rätä ajatus yhdistää niitä esimerkiksi
rakentamalla autokatos kiinni liite-
rin seinään tai grillikatos aitan kyl-
keen. Silloin on kuitenkin vaara, että
yhdestä rakennuksesta tuleeikin toi-
sen lisäosa.

– Jos yhdistää rakennuksia, kan-
nattaa huomioda, että piharaken-
nus saattaa muuttua olemassa ole-
van asuinrakennuksen laajennuk-
seksi. Esimerkiksi jos rakennetta-
isiin jokin muu rakennelma kiin-
ni olemassa olevaan asuinraken-
nuksen tai mökkiin, saatetaan lu-
pakynnys ylittää, Silander tarken-
taa. ■

Esteettömyyden tärkeyden havaitsee usein vasta silloin, kun vammautuu vaikka tilapäisesti ja joutuu liikkumaan kyynärsauvojen avulla.

Teksti: Elina Salmi

Esteetön koti mahdollistaa toimivamman arjen

Kodin esteettömyys auttaa arjessa paljon suurempaa joukkoa kuin äkkiseltään ajattelisi. Esimerkiksi puolella työikäisistä on jokin pitkäaikaissairaus tai vamma, joka häiritsee liikkumista. Myös lapsiperheen arki soljuu mukavammin ja turvallisemmin, jos kodissa ei ole hankalia ovia, korkeita kynnyksiä tai paljon portaita.

Esteettömyys on paljon muutakin kuin vain liikkumiseen liittyvät esteet. Se voi tarkoittaa esimerkiksi riittäviä ja oikeaan paikkaan suunniteltuja tiloja, kynnyksettömyyttä, väljiä oviaukkoja, luiskia, tasoja, tukikahvoja, sopivia valoja ja värejä.

– Tilojen hyvä käytettävyys on osa esteettömyyttä ja hyväksi kenelle hyvänsä. Esimerkiksi hyvä julkinen tila on suunniteltu niin, että se ikään kuin itsessään ohjaa kulkemaan oikeaan suuntaan, muistuttaa esteettö-

myysasiantuntija **Johanna Hätönen** Invalidiliitosta.

– Rakennetun ympäristön aiheuttamat haasteet aukeavat itselle usein vasta silloin, kun itse tai läheinen joutuu vaikka tilapäisesti käyttämään pyörätuolia tai kainalosauvoja. Tai silloin, kun liittyy lastenvaunukansan klaaniin. Lapsen ja vaunujen kanssa ei niin vain mennäkään hissittömän talon kolmanteen kerrokseen tai eletä turvallista arkea moneen tasoon rakennetussa pientalossa, jossa on

paljon portaita.

Esteetön unelmakoti mukautuu asukkaan tarpeisiin

Julkisten tilojen rakentamista ohjaavat melko tarkat määräykset ja ohjeet siitä, miten vaikkapa näkö- tai kuulovammaisille pitää olla omat ohjausmenetelmänsä. Pientalopuolella määräyksiä on vähemmän ja niissä on enemmän tulkinnan varaa. Ylei-

sesti ottaen on kuitenkin hyvä, että jokainen pystyy rakennetussa ympäristössä liikkumaan.

– Este ei muodostu ihmisen tavasta liikkua tai toimia, vaan siitä, että ympäristö ei ole suunniteltu palvelemaan kaikkia. Vika ei siis ole ihmisessä vaan ympäristössä, joka ei puhu ihmisen kanssa samaa kieltä, toteaa Hätönen.

Kun ihminen esimerkiksi vammautuu tai ikääntyminen muuttaa toimintakykyä, voi syntyä haasteita ja

Tilojen hyvä käytettävyys on osa esteettömyyttä ja hyväksi kenelle hyvänsä.

kotia aletaan katsoa uusin silmin. Se, millainen on esteetön, toimiva koti, riippuu tietysti paljon asukkaasta.

– Kotiin liittyy paljon henkilökohtaisia toiveita. Jos esimerkiksi tykkää laittaa itse ruokaa, niin silloin pitää keittiössä olla tarpeeksi tilaa käytettävissä. Jos tilanne syystä tai toisesta muuttuu niin, ettei ole mahdollista käyttää yläkaappeja, on kaikki tavarat saatava sijoitettua alemmas, pohtii Hätönen.

– Julkisissa tiloissa voidaan tehdä ratkaisuja siltä pohjalta, että ne ovat mahdollisimman monelle hyviä, mutta kodissa ratkaisujen pitäisi olla just eikä melkein sopivia asukkaalle. On hyvä, jos asunnon pohjaratkaisu mahdollistaa tilojen käyttötarkoituksen muuttamisen esimerkiksi kalustuksen avulla.

Riittävästi tilaa ja vain vähän siirtymiä

Väljäksi suunniteltu ja rakennettu unelmakoti on usein kuin luonnostaan myös esteetön. Taloon sisälle pääsee ulkoa mieluiten suoraan, ilman portaita. Ulko-ovi on riittävän leveä ja kevyesti avattavissa. Sisälle pääsemistä helpottaa vaikka älylukko, joka avaa oven silloin, kun sitä lähestyy lukkoa ohjaavan puhelimen kanssa. Halvimmat ratkaisut ovat muutaman satasen hintaisia.

Esimerkiksi eteisessä on oltava tilaa laittaa kengät jalkaan istuen tarvittaessa tai pukea päiväkotikäiänen kurahousuihin. Säilytystilaakin tarvitaan. Vanhemmissa taloissa ja asunnoissa on usein sisäänkäynnillä kaksi ovea, joista sisempi ovi aukeaa asuintiloihin päin. Sellainen voi olla apuvälineen, kuten kainalosauvojen, pyörätuolin tai rollaattorin kanssa liikkuvalla hankala. Ne voivat myös olla palotilanteessa haasteellisia.

Jos tilaa on tarpeeksi, kannattaa sisäovien osalta harkita kaikkien ovien vaihtamista liukuoviksi. Valaisimet vähintään vessaan vievällä reitillä on hyvä muuttaa liiketunnistimella toimiviksi, jotta yölläkin pääsee liikkumaan turvallisesti.

Nykyään niin trendikäs saarekke-keittiö oleskelun yhteydessä mahdollistaa sen, että keittiötoiminnot pystyy järjestämään väljemmin. Jos siihen ei ole nykyisessä kodissa tilaa, voi miettiä, minne yläkaappien tavarat voisi sijoittaa niin, että niihin pääsee käsiksi. Jos alakaapit korvaa vetolaatikostoilla, lisääntyy säilytystila kuin huomaamatta, kun kaikki tavarat ovat hyvin esillä.

Esteettömässä keittiössä on mahdollisimman vähän siirtymiä paikasta toiseen. Mikro on pöytätason

korkeudella, jotta kuuman ruoan saa sieltä ulos kurottelematta ylöspäin. Uunin luukku aukeaa sivusuuntaan ja uunipellit ovat helposti ulosvedettäviä. Astianpesukone on vähän tavallista korkeammalla. Hyvät vetimet ja automaattinen sulkeutumismekanismi helpottavat kaappien ja laatikoiden käyttöä.

Vaikka tarvittaisiinkin lisää tilaa, ei kaappien poistaminen ole ratkaisu. Säilytystilaa tarvitaan joka tapauksessa niin keittiössä, eteisessä, kylpyhuoneessa kuin makuuhuoneissakin.

Väljät tilat ilman tasoeroja helpottavat liikkumista

Kylpyhuone on toisinaan se asunnon ”jämätila”, joka on vain sattunut jäämään keskelle kämppää ja siksi tehty kylppäriksi. Jos se kuitenkin on valmiiksi tarpeeksi tilava, voi tilaa järjesträä pyörätuolia, rollaattoria tai muuta apuvälinettä käyttävän tarpeisiin sopivaksi esimerkiksi järjestämällä vesikalusteet uudelleen.

Väljemmät, tarkoituksenmukaisesti mitoitettut wc- ja peseytymistilat helpottavat paitsi apuvälineiden kanssa liikkuvaa, myös esimerkiksi lapsen kanssa toimivaa. Taaperon vessakäyntejä harjoiteltaessa pitää auttajan mahtua vessaan mukaan. Lapsiperheessä on usein myös karsapäin pyykkiä tai ulkovaatteita kuivatettavana.

Pesutilan lattia ei saa olla märkänäköön liukas ja se pitää olla helposti puhdistettavissa. Lattialämmitys kuivattaa tilaa ja lisää turvallisuutta. Pyörätuolilla tai rollaattorilla pääsee kylpyhuoneeseen helpommin, kun korkea kynnyks korvataan molemmin puolin viistotulla kynnyksellä tai kokoonpainuvalla kumikynnyksellä. Jos ovelelle pääsee suoraan apuvälineen kanssa, riittää oviaukon leveydeksi 80 senttimetriä. Jos taas vastassa on tiukka mutka ennen ovea, pitää oviaukon olla leveämpi.

Muissakin tiloissa kannattaa pyrkiä siihen, että lattioiden pinta on samalla tasolla koko asunnossa – asunnossa ei siis ole tasoeroja.

Portaat ovat aina turvallisuusriski. Tilastojen mukaan yksi yleisimmistä tapaturman syistä kotona on portaissa kaatuminen tai putoaminen. Siksi yhteen tasoon rakennettu koti on lapsiperheelle erittäin hyvä vaihtoehto niin aikuisten kuin taaperoidenkin kannalta. Kokonaisuus on hallittavampi, kun kaikki on samassa kerroksessa eikä tarvitse rampata portaissa hakemassa aina väärässä kerroksessa olevia tavaroita.

Sisääntulokerrokseen makuuhuone ja peseytymistilat

Jos kuitenkin asuu tai on aikeissa hankkia useampaan tasoon rakennetun kodin, kannattaa kiinnittää huomiota siihen, voiko pohjaratkaisua tarpeen tullen muuttaa toimivammaksi. Jos vaikka jalka napsahtaa poikki laskettelurinteessä, missä nukut ja peseydyt silloin?

Sisääntulokerroksen pitäisi tilapäisen vammautumisen varalta olla niin sanottu ”selviytymiskerros”. Sillä pitäisi päästä esteettömästi suoraan ulkoa, siinä pitäisi olla väljästi mitoitettu peseytymistila ja ainakin yksi makuuhuone. Jos siis on vaikka jalka paketissa, niin selviytyy toipumisen vaatiman ajan kotona.

– Jos tilanne on pysyvämpi, on mieltävä muita vaihtoehtoja – viime kädessä muuttoa toimivampaan kotiin. Eihän kukaan tietenkään halua vain selviytyä kodissaan, vaan elää täytenä, ihmisarvoista elämää. Onkin hyvä miettiä, voiko olemassa olevia tiloja ja tilanteiden muuttuessa ja tarpeen vaatiessa muokata niin, että esimerkiksi apuvälineen käyttö onnistuu ja sen vaatima tila löytyy, sanoo Hätönen.

Selviytymiskerros on käytännöllinen myös erilaisissa kriisitilanteissa. Esimerkiksi pidemmän sähkö-

katkoksen sattuessa voi välttämättömät arkitoimet, kuten ruoanlaiton, peseytymisen ja nukkumisen keskitää yhteen kerrokseen ja pyrkiä pitämään vain sen lämpimänä.

Ikä herättää miettimään kodin esteettömyyttä

Ikääntyminen voi tuoda mukanaan monenlaisia haasteita perusarkeen. Keittiön yläkaappeihin laitettuihin tavaroihin ei ylety ilman kiipeilyä, portaat pelottavat tai niitä ei pysty käyttämään ollenkaan, eikä rollaattori mahdu vessaan. Useimmiten kodin muokkaukseen ryhdytäänkin silloin, kun ikääntyminen alkaa asettaa rajoituksia normaalissa arjessa.

Ulkoportaat voi korvata luiskalla, jos maanpinnan ja sisäänkäynnin tasoero on alle metri. Sitä korkeampiin tasoeroihin suositellaan nostinta, koska muuten luiskasta tulee niin pitkä, että sen sijoittaminen sisäänkäynnin yhteyteen voi olla hankalaa.

Luiskan pitää olla vähintään 90 senttimetriä leveä ja pinnaltaan kova, tasainen ja luistamaton. Siitä kannattaa tehdä mahdollisimman loiva ja varustaa suojakaiteilla. Lämmitettömän luiskan kaltevuus saa olla korkeintaan viisi prosenttia. ■

Perinteinen peltisepänliike

Toteutamme kaiken kattoremonteista sisustuslistoihin asti!

0400 356 766

pslkaakinen@outlook.com

www.peltisepanliikekaakinenoy.com

Freepik

Freepik

Freepik

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kulttuurista, urheilua ja paljon muuta – yhdistykset yhdessä harrastamisen asialla

Oltiinpa sitten kaupungissa tai maaseudulla, yhdistyksillä on tärkeä rooli harrastusmahdollisuuksien ja ajanvietteen luomisessa kaikenikäisille. Yhdistystoiminnalla onkin Suomessa pitkät perinteet, ja yhdistysten puitteissa on harrastettu urheilua, laulettu, tehty taidetta tai vain nautittu yhdessä tekemisestä muiden samanmielisten kanssa.

Suomen sanotaan olevan yhdistysten luvattu maa. Sanonnassa on myös perää: vaikka Patentti- ja rekisterihallitus poisti vuonna 2016 listoiltaan kaikki yhdistykset, joista ei ollut kuulunut pihautakaan vähintään 20 vuoteen, erilaisia järjestöjä, liittoja ja yhdistyksiä on meillä edelleen yli 100 000. Kun mukaan lasetaan myös erilaiset urheiluseurat, luku paisuu entisestään.

Yhdistykset ovat toki kirjava joukko, johon mahtuu niin muutamien kymmenien jäsenten harrastusryhmiä kuin satojen tuhansien jäsenten ammattiyhdistyksiä. Olipa ky-

seessä sitten urheiluseura, kirjapiiri tai vaikkapa koiraharrastajien yhdistys, yhdistyksillä on kuitenkin tärkeä rooli ajanvietteen luomisessa kaikenikäisille. Vaikka kesällä tekemistä riittää muutenkin, olemme koonneet tähän muistutuksena muutamia esimerkkejä siitä, mitä kaikkea yhdistysten puitteissa voi päästä tekemään.

Kulttuurin harrastaminen yhdistää

Laulu, ennen kaikkea yhdessä lau-

laminen, on monien rakastama harrastus, joka sopii kaikenikäisille ja -kuntoisille.

Kuoroharrastuksen alkuun on tavallisesti myös helppo päästä: niin kansalais- ja musiikkiopistoilla kuin seurakunnillakin on usein omaa kuorotoimintaa. Nuorten Kuoroliitto, Suomen Mieskuoroliitto ja Suomen Naiskuoroliitto toimivat kattojärjestöinä useille kymmenille paikallisille kuoroyhdistyksille. Moniin kuoroihin voi liittyä kuka vain, mutta osa järjestää koelauluja testataksien hakijoiden musikaalisuutta ja äänialaa.

Jos taas janoaa päästä teatterin lavalle, sekään ei ole mahdotonta. Monet pienet, paikalliset teatteriyhdistykset toimivat tyypillisesti talkoovoimin ja kaipaavat aktiivisia jäseniä. Usein niiden toiminta huipentuu kesäteatteriesitykseen, jotka ovatkin rakastettu osa suomalaisten kesänavetta.

Myös kansalaisopistot pitävät yllä paikallista harrastelijateatteritoimintaa. Vaikka tuotannosta tyypillisesti vastaa alueen oma teatteriyhdistys, monesti toiminnan mahdollistaa viime kädessä juuri paikallinen kansalaisopisto.

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.
sirpa.pietikainen@europarl.europa.eu

Esteetöntä omakotitaloasumista

Kodin on oltava tuttu, turvallinen ja toiminnallinen tila meille kaikille. Se, millainen tila on itselle turvallinen ja luontainen on kuitenkin asukkaille yksilöllistä. Siksi koditkaan eivät voi näyttää kaikille samanlaisilta vaan kotejamme on muokattava vastaamaan yksilöllisiä tarpeitamme. Yksilöiden ominaisuuksia ja erityistarpeita huomioivaa asumista voidaan kutsua esteettömäksi asumiseksi.

Esteetön asuminen koskettaa jollain tasolla meitä kaikkia, mutta erityisesti esteetöntä asumista tarvitsevat ihmiset, joiden liikkumisessa tai toimintakyvyssä on haasteita. Esimerkiksi ikäihmiset, vammaiset ja muistisairaat ihmiset tarvitsevat kodissa liikkumisen tueksi esteettömiä ratkaisuja.

Uudet rakenteilla olevat asunnot suunnitellaan lähtökohtaisesti esteettömiksi rakentamismääräysten mukaisesti. Esteettömien asuntojen tarve on kuitenkin kasvuunassaan väestömme ikääntyessä, minkä vuoksi myös vanhempia asuntoja tulee muutostöiden avulla remontoida esteettömiksi. Oman kodin tulisi myös lähtökohtaisesti olla tila, jota pystyy muuttuvien olosuhteiden, kuten ikääntymisen, johdosta muokkaamaan vastaamaan oman elämäntilanteen tarpeita.

Esteettömyys koskee kaupunkien kerrostalojen lisäksi myös omakotitaloja. Esteetön omakotitalo on tilaratkaisultaan joustava, toiminnallinen ja muunneltava. Esteettömissä omakotitaloissa tulisi välttää turhia tasoeroja ja kynnyksiä niin asunnon sisäpuolella kuin asunnon ulkopuolella, jotta kulku asunnosta sisään ja ulos luonnistuu. Tilojen väliset suuaukot on suunniteltava leveiksi, jotta pyörätuolilla ja rollaattorilla mahtuu vaivattomasti kulkemaan tilojen välillä. Painavia ovia tulisi välttää, sillä niiden avaaminen voi aiheuttaa monille haasteita tilojen välillä siirtymiseen. Sen sijaan esteettömissä asunnoissa tulisi suosia muunneltavia tilaratkaisuja, kuten helposti liikuteltavia väliseiniä.

Liikkuminen kodin ja ulkotilan välillä tulisi olla mutkatonta, jotta omalle pihalle siirtyminen onnistuu myös liikuntarajoitteiselta ihmiseltä. Oman pihan hyödyntämisen mahdollisuus vaikuttaa positiivisesti ihmisten jaksamiseen ja mielenterveyteen. Valitettavan usein ikäihmiset ja muut liikuntarajoitteiset jäävät kuitenkin ikään kuin oman kotinsa vangeiksi, kun siirtyminen sisältä ulos aiheuttaa haasteita esimerkiksi sisätilan ja ulkotilan välisen tasoeron vuoksi. Liian usein ratkaisuksi tarjotaan omakotitalosta kerrostaloon muuttamista, kun liikkuminen omalla piha-alueella koetaan liian hankalana esimerkiksi lumen aiheuttamien esteiden vuoksi. Siksi avustavia palveluita, kuten piha-alueen kunnostustöitä ja lumitöitä olisi saatava nykyistä helpommin palveluina, jotta omasta omakotitalosta ei tarvitsisi luopua.

Kylpyhuoneen remontti on useille liikuntarajoitteisille tai ikäihmisille tarpeellinen muutostyö, jonka lopputuloksena varmistetaan tilan turvallinen ja toiminnallinen käyttö. Muutostyöt kannattaa kuitenkin aloittaa jo hieman ennakoivasti, jotta vaaratilanteilta pystytään ennaltaehkäisemään tehokkaammin.

Myös muistisairaat ihmiset tarvitsevat omakotitaloissaan esteettömiä ratkaisuja. Muistisairaille ihmisille oman kodin tulee olla tila, joka tukee muistisairaahan henkilön selviytymistä omista arjen askareista esimerkiksi tilan helpolla hahmotettavuudella. Monimutkaiset pohjaratkaisut voivat aiheuttaa vaikeuksia oman kotinsa hahmottamisessa, minkä vuoksi yksinkertaisemmat ja avarammat pohja- ja tilaratkaisut tukevat muistisairaahan kykyä hahmottaa kotiaan.

Pyörätuolilla kulkevan henkilön tarpeet eroavat esimerkiksi muistisairaahan ihmisen tarpeista, minkä vuoksi omakotitaloa voidaan muutostöiden avulla muokata vastaamaan juuri omia tarpeitaan. Muutostöihin on mahdollisuus hakea myös tukea vammaispalvelulain perusteella kunnalta tai esimerkiksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aralta.

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

ÖLJYKOLMIO OY

Öljysäiliöhuoltoa jo yli 30 vuoden kokemuksella

- Puhdistukset
- Tarkastukset
- Lasikuitupinnoitteet
- Säiliöiden vaihdot
- Poistopuhdistukset
- Säiliöiden poistot
- Säiliöiden purkutyöt

**Vanhan metallisäiliön sisäpuolelle
lasikuitu pinnoituksella 10v. takuu!**

Puh. 0102 866 080
www.oljykolmio.fi

TÄYDEN PALVELUN RAUTAKAUPPA PALVELUKSESSANNE

Lämpimästi tervetuloa ammattilaistemme palveltavaksi.

K Rauta
PASSELI

Myllyojankatu 11, Salo
Arkisin 7-18, La 8-15, Su 10-14
P. 040 306 6200 | k-rauta.fi/passeli